A

1439

II

BIBLIOTHECA ACADEMIAE SCIENTIARVM HVNGARICAE
MDCCCXXVI

1965

Foto:
N.I.

MTA KÖNYVTÁRA
BUDAPEST
KÉZIRATTÁR

AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1921

Országos Magyar Képzőművészeti Társulat

Budapest, Városliget, Műcsarnok.

M A G Y A R T U D O M Á N Y O S A K A D É M I A

Tekintetes Elnökségének

B u d a p e s t

Tekintetes Elnökség !

Társulatunk Benczúr Gyula nagy művészünk alkotásaiból 1921 február és március havában, Műcsarnokunk összes termeiben nagyszabásu kiállitást rendez, melyre összegyüjti a kiváló mester összes megszerezhető alkotásait. A mai viszonyok megakadályoznak abban, hogy a művész külföldön és elszakitott területen lévő műveit ezen kiállitás keretébe bevonjuk, annál inkább kell tehát kis Magyarorsz területen lévő műveit összegyüjtenünk. Ezen nehéz feladatunk kivitelében kizárólag társadalmunk műpártoló elemeinek önzetlen támogatására vagyunk utalva. Hogy az elhunyt mester művészetét a maga valódi nagyságában mutassuk be az utókornak, nagy áldozatok árán összegyüjtjük egyuttal volt tanitványainak legkiválóbb alkotásait is.

Tudomásunk szerint Benczúr Gyula mester egyik kiváló festménye Rudolf trónörökös" a Magyar Tudományos Akadémia tulajdonában van. Ezen művészi alkotást Benczúr Gyula emlék-kiállitása nem nélkülözheti.

Azon tisztelettteljes kérelemmel fordulunk tehát a Tekintetes Elnökséghez, hogy a fenti művet a kiállitás tartamára átengedni szivesked-jék. A mű elszállitását és visszaszállitását saját szakavatott személyzetünk, e czélra készült szállitó kocsinkon fogja végezni, és az átvett művet, az átvételtől a visszaadásig minden baleset és tüzkár ellen biztositjuk. Az összegyüjtés munkáját január hó folyamán eszközöljük, a visszaszállitást pedig április hó elején.

Tisztelettel kérjük a Tekintetes Elnökséget, hogy fontos kulturális érdekeket szolgáló czélunk kivitelében támogatni szivesked jék kérelmünk teljesitésével.

Budapest, 1920 december hó

Hazafias üdvözlettel

Orsz. Magy. Képzőművészeti Társulat

elnök

főtitkár.

igazgató

Érk. 1921. január 2.

1
1921.

Utószám 47
1921.

A kívánt képet a kiállítás
céljára átengedtük.

Balogh

Kégl János Áporka Sztkirályi földbirtokos a maga s rokonsága nevében fájdalomtól megtört szivvel tudatja, hogy forrón szeretett testvérei;

Dr. KÉGL SÁNDOR

egyetemi m. tanár

életének 58-ik évében;

KÉGL TESSA

földbirtokosnő

rövid szenvedés után f. hó 29-én elhunytak.

Temetésük a Sztkirályi gyászháztól e hó 31-én d. u. 11 órakor a róm. kath. egyház szertartása szerint a peregi családi sirboltba fog történni.

A megboldogultak lelki üdvéért az engesztelő szt. mise áldozat 1921. évi január hó 1. n. fog az Egek Urának bemutattatni.

A legodaadóbb, áldott lelkü testvérek elvesztése felett érzett kinzó fájdalom mellett az örök béke nyugalmát kérem az Egek Urától részükre.

Áporka Sztkirály 1920. decemher hó 29.

Münich Jenő könyvnyomdája, Ráczkeve.

Magyar Kir. Tud. Akademia

Budapest.

T E K I N T E T E S A K A D É M I A!

Van szerencsém "A magyar trónöröklési jog" cimü munkámat és kisebb tanulmányaimat az akadémiai nagy jutalom és a Sztrókay-jutalom pályázatára tisztelettel mellékelve beküldeni.

E cselekményemmel korántsem azt óhajtanám kifejezni, mintha dolgozataimat e jutalmak odaitélésére érdemesitteti kivánnám. Sőt ez a szerénység tartott vissza már 1918 decemberében, hogy az 1916-17. évi ciklusban megjelent munkáimat a Sztrókay-jutalomra való pályázás végett beküldjem a Tekintetes Akadémiának, annyival is inkább, mert a pályázati szabályok szerint az illető ciklusban megjelent müvek a bizottság részéről beküldés nélkül is birálatban részesitendők. Az én 1916-17.-ben megjelent tanulmányaim azonban a Sztróky-jutalom e ciklusról szóló pályázati jelentésében /l.Akadémiai Értesitő 358-360. f. 1919. 178-195. l./ még csak fel sem lettek emlitve, holott közülök az egyik, "A magyar pragmatica sanctio irott eredetijéről" szóló, magának a Magyar Tudományos Akadémiának kiadásában jelent meg / még uganebben az évben küzzétette Laband is az Archiv des öffentlichen Rechts-ben, Bd. XXXVI. H. 2./; a másik pedig, "A magyar trónöröklési jog" cimü, e ciklusnak nemcsak terjedelemre egyik legszembeötlőbb kötete / közel 600 sürü szedésü nagy nyolcadrét lap/, de ötvennyolc bel- és külföldi könyv- és levéltárban végzett kutatási eredményei, elsőizben publikált okleveél-mellékletei és a tárgynak csaknem egész irodalmát feltüntető, közel ezer kötetre támaszkodó forrástanulmányánál fogva még a velünk szemben akkoriban ellenséges hangu osztrák szakkritika szerint is:

" ist eine der bedeutendsten Studien, wenn nicht die beste ungarische

---

./.

Staatsrechtliche Monographie der letzten Jahre." / Henrich az Österreichische Zeitschrieft für öffentliches Recht-ben. Jahrg. III, 1918, H. 6, S. 759./

Most, hogy "A magyar trónöröklési jog" cimü tanulmányomat, bár cimlapján az 1917. év olvasható, mégis bátor voltam a Sztrókay-jutalom 1918-19. évi ciklusának pályázatára is beküldeni: van szerencsém tisztelettelje sen a következőkkel indokolni:

1./ Munkámat az ugyanazon ciklusban a Magyar Tudományos Akadémia kiadásában megjelent másikkal és alább felsorolandó kisebb tanulmányaimmal együtt legutolsó birálatában nem vette figyelembe a Tekintetes Magyar Akadémia.

2./ Ennek indoka részint az lehetett, hogy mellékelt tanulmányom az 1917. év legvégén került forgalomba s igy a könyvkiadási technika szempontjából már bátran lehetett az 1918. év publukációi közé számitani.

3./ Részint pedig az 1918. év végén kiküldött biráló-bizottság jelentése az 1919. év tavaszán készült, amikor az egész közvélemény terror alatt állott, és igy az én tanulmányom tekintettel az akkori forradalmi állapotokra már tárgyuknál fogva sem részesülhettek méltatásban. Az akkori terror és a tudományos élet teljes pangása mellett a Akadémia is kénytelen volt összes ülését tavasz helyett őszre halasztani, amikor pedig a közben elkészült birálatokon már változtatni nem lehetett.

4./ Végül bátor voltam tanulmányaimat a Tekintetes Akadémiának utólag azért is beterjeszteni, hogy a legelső magyar tudományos fórum részéről birálatban részesüljenek.

Az 1913-20. évi ciklusban külön könyvalakban megjelent tanulmányaim közül "A Magyar Trónöröklésijog"-on kivül mellékelem a következőket:

1./ Über das System der Prüfung parlementarischer Wahlen. /S.-A. aus der Zeitschrift für Völkerrecht und Bundesstaatsrecht. Herausgegeben von Prof. Dr. Kohler in Berlin und Prof. Dr. L. Oppenheim in Cambridge. Bd. VI, H. 5-6./ Breslau 1913.

2./ Az osztrák államminisztérium és a magyar közjog. Az 1741: 11. t.-cz. történetéhez és közjogi jelentéséhez. /Kl. a Századok XLIX. évf. 7-8. sz.-ból./ Budapest, 1915.

./.

3./ A pragmatica sanctió Erdélyben. /Kl. az Erdélyi Muzeum uj fely. X. k.-ből./ Kolozsvár, 1915.

4./ A magyar pragmatica sanctió irott eredetijéről. Kiadatlan oklevélmellékletekkel és az 1723. évi törvényczikkek irott eredetije első és utolsó lapjának hasonmásával. /Értekezések a társadalmi és philosophiai tudományok köréből. I. k. 7. sz./Kiadja a Magyar Tudományos Akadémia./ Budapest, 1916.

5./ Über das handschiftliche Original der ungarischen Pragmatischen Sanktion. /S.-A. aus dem Archiv des öffentlichen Rechts Jahrg. XXXVI, H. 2./ Tübingen 1916.

6./ Die Ausdehnung der ungarischen Thronfolgeordnung. /S.-A. aus der Zeitschrift für Politik Bd. XI. H. 3./ Berlin 1918.

Ugancezen időben folyóiratokban a következő tudományos dolgozataim jelentek meg:

1./ A magyar törvény. /Magyar Társadalomtudományi Szemle VI. évf. 1. sz. 1913./

2./ A m. kir. közigazgatási bíróság hatáskörének kiterjesztéséről. / A Vármegye XI. évf. 28. sz. 1913./

3./ Dr. Illyefalvi vitéz Géza: Magyarország statisztikája. /Jogakademiai szemle I. évf. 4. sz. 1913./

4./ Közigazgatási reform és alkotmánybiztositék. / Magyar Társadalomtudományi Szemle VII. évf. 1. sz. 1914./

5./ A dualizmus a miniszterelnök ujévi beszédében. /Magyar Figyelő v. évf. 1. [illegible] k. 2. sz. 1915. Ugyanez németül Pester Lloyd 18. Januar 1916. Abendblatt./

6./ Magyar hódolóküldöttség kétszáz évvel ezelőtt a királynál./Magyar Figyelő V. évf. III. k. 18. sz. 1915./

7./ A nőági trónöröklés Horvát-Szlavonországban. /Magyar Figyelő V. évf. IV. k. 21. sz. 1915./

8./ Magyarok a padovai egyetemen. /Birálatos ismertetéé.Ugynott VI. évf. II. k. 8. sz. 1916./

9./ A trónöröklással kapcsolatos alkotmánybiztositékok a királyi hitlevél és eskü alakjában. /Ugyanott VI. évf. IV. k. 24. sz. 1916./

./.

Érk. 1920. decz. 21.
1. sz. Nagyjutalom.

10./ A magyar trónöröklési rend terjedelme.

/Jogállam XVI. évf. 1-2. f. 1917./

11./ A magyar czimer és királyi czim története.

/Birálatos ismertetés. Ugyanott XVI. évf. 3-4 f. 1917./

12./ Magyar alkotmány- és jogtörténet. /Ügyvédek Lapja XXXIV. évf. 9. sz. 1917./

13./ Kérészy Zoltán: Adalékok a magyar kamarai pénzügyigazgatás történetéhez. /Jogállam XVI. évf. 8. f. 1917./ Ugyanez németül Pester Lloyd vom 19. September 1917, Abendblatt/

14./ Magyarországi tanulók Rómában. /Magyar Figyelő VIII. évf. II. k. 6. sz. 1918./

15./ Osztrák irók a közös ügyek czimerének rendezéséről. / Turul XXXV. k. 1918./

16./ Laband. /Jogtudományi Közlöny LIII. évf. XIV. sz. 1918./

17./ A kormányzó és jogköre. /Magyar Jogi Szemle I. évf. 5. sz. 1920./

Budapest, 1920. évi december hó 21.-én.

Tisztelettel:

budapesti egyetemi m. tanár, kecskeméti jogakadémiai ny. r. professor.

1/1921.

A Sztrokay díj és a Nagyjutalom odaítélésénél tárgyaltatott [Akad. Értesítő 323—327 füzet 111—113. l.] A trónöröklési jogról szóló nagyobb munkát a jogi monographiai bizottság 2000 K. segélydíjjal jutalmazta. [Forrásban.]

Budapest 1921 V. 6.

Balogh
főtitkár

6777

Pu. sz.

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Budapest, V., Bálvány-utcza 7. sz.

Chèque- és clearingszámla a magyar postatakarékpénztárnál:
16117. szám.
Giroszámla az Osztrák-Magyar Banknál.
Sürgönycim: Humus Budapest.

Terhére

Budapest, 19 20. december 31.

Nagyságos Heinrich Gusztáv főtitkár urnak

Budapest.

Magyar tudományos akadémia

Van szerencsénk ezennel értesiteni, hogy ——— *kelt becses megbizása értelmében levelünkket jelzett vásárlás folytán*
elszámolunk ~~*Ön*~~*nek* ~~*ökn*~~*ek*: a Magyar tudományos akadémia letétje részére

Kor. 111.400.- n.é. Magyar földhitelint. 4% szab. talajj. záloglevelet á Kor. 114.50	Kor.	127.553.-
kamatért 90 napra	"	1.114.-
	Kor.	128.667.-

a Magyar tudományos akadémia
mely összeggel folyó *számláját* f.hó 31-i *értékkel megterheltük.*

A cimleteket letétjébe helyeztük.

Számok:
5/20.000.— = 1318, 2858/61.
5/2.000.— = 20600, 21260, 22876/78.
7/200.— = 8413, 9256, 10267, 10812, 11564/66.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Dallos

Nyomtatványszám 123. 1920. VI/5. 2000.

Franklin-Társulat nyomdája

érk. 1921. január 2.

2
1921.

Tg. Endrődnek bejelentettem.
III. 15
Bellegh

6773.2

Pu. Sz.

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

BUDAPEST V., BÁLVÁNY-UTCZA 7. SZ.

CHEQUE- ÉS CLEARINGSZÁMLA A MAGYAR POSTATAKARÉK-PÉNZTÁRNÁL: 16117. SZÁM.
GIROSZÁMLA AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANKNÁL.
SÜRGÖNYCIM: HUMUS BUDAPEST.

Javára *Budapest, 19*20. december 31.

Nagyságos Heinrich Gusztáv főtitkár urnak

Budapest.

Magyar tudományos akadémia

Van szerencsénk ezennel értesiteni, hogy ~~kelt levelünkkel jelzett eladás folytán~~ *becses megbízása értelmében*
elszámolunk ~~Önnek~~ ~~önnek~~: a Magyar tudományos akadémia letétjéből

Kor. 87.800.- n.é. Magyar 4% koronajáradék kötvényt,		
á Kor. 147.-		Kor. 129.066.-
kamatért 30 napra		" 292.67
		Kor. 129.358.67
alkuszdij	Kor. 263.40	
2 %o jutalék	" 258.13	
adó	" 65.-	" 586.53
		Kor. 128.772.14 fill.

a Magyar tudományos akadémia
mely összeggel becses folyó *számláját* f.hó 31-i *értékkel elismertük.*

A cimleteket letétjéből kivettük.

Az értékpapir-forgalmiadó
közvetlenül leróva,

lajstromozva 1638 *szám alatt.*

Teljes tisztelettel
MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

122. sz./2000. — 37564 FOSNER BUDAPEST

Érk. 1921. január 2.

3
1921

Tg. Tandcsnak bejelentetett.
III 15.
Balogh

4
1921.

a
M. Földhitel=Intézet
T. Pénztárnál

Szerencsém van tisztelettel tudomásul hozni, hogy az idei csatolásban küldött 300(három=száz)K=t átvenni és az angol=magyar=filmszínház (1921. január havi auto=garage=bérletének) részletét czímén a M. Tud. Akadémia Palota és Bérház rovatra javára könyvelni szíveskedjék.

Bpp. 1921. január 2.

kiváló tisztelettel

Fotitkár

exp 53

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

Az akadémiai könyvraktár felügyelőjének.

Sziveskedjék a ..... nyomdától átvenni a következő akadémiai kiadvány egész példánykészletét:

..... _____ kötet _____ szám

_____ példány.

E példányokból szolgáltasson át:

..... példányt a főtitkári hivatalnak,

..... „ a hírlapoknak,

..... „ a szerzőnek (szerkesztőnek),

..... „ az akad. könyvraktárba,

..... „ a könyvkiadó-hivatal vezetőjének, ki ezeket a Főtörzskönyv _____ rovata és az e könyv végén felsorolt czímek alatt tegye postára.

Budapest, 18

12401

..... irodaigazgató.

_____ példányt átvettem.

18.....

A könyvkiadó hivatal számára:

.....

_____ példányt átvettem.

18.....

A főtitkári hivatal számára:

.....

Magyar Tudományos Akadémia.

4

1921

A M.Földhitelintézet T.Pénztárát

szerencsém van tisztelettel fölkérni,hogy az ide csatoltan küldött 300/háromszáz/ K-t átvenni és az Angol-Magyar-Filmszinház auto-garage-bérletének 1921.január havi részlete czimén a M. Tud.Akadémia Palota és Bérház rovata javára könyvelni szíveskedjék.

Budapest,1921 január 2.

Kiváló tisztelettel

fötitkár

4

1926

5
1921

Tisztelt Osztály!

Szerencsém van tisztelettel értesíteni, hogy az 1920. december 31-én lejárt pályázatok közül a könnyűzenére érkeztek pályaművek:

1.	Nádassdy	4 darab.
2.	Farkas-Rasko	16 "
3.	Gorove	1 "
4.	Toleri	5 "
5.	Pétzely	1 "
6.	Bubyovszky	9 " .

Főtisztelettel a T. Osztályt, hogy e pályázatokhoz bírálók kiküldéséről gondoskodni méltóztassék.

Budapest, 1921. január 2.

kiváló tisztelettel

Balogh,
főtitkár

Az I. osztálynak

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

Az akadémiai könyvraktár felügyelőjének.

Sziveskedjék a ..... nyomdától átvenni a következő akadémiai kiadvány egész példánykészletét:

..... kötet ____ szám ____ példány.

E példányokból szolgáltasson át:

..... példányt a főtitkári hivatalnak,
..... „ a hírlapoknak,
..... „ a szerzőnek (szerkesztőnek),
..... „ az akad. könyvraktárba,
..... „ a könyvkiadó-hivatal vezetőjének, ki ezeket a Főtörzskönyv ____ rovata és az e könyv végén felsorolt czímek alatt tegye postára.

Budapest, 18....

irodaigazgató.

..... } ____ példányt átvettem.
..... }
..... } 18.....

A könyvkiadó hivatal számára:

..... } ____ példányt átvettem.
..... }
..... } 18.....

A főtitkári hivatal számára:

5
1921

Tisztelt Osztály !

Szerencsém van tisztelettel értesiteni, hogy az 192D. deczember 31-én lejárt pályazatok közül a következőkre érkeztek pályamüvek:

1. Nádasdy	4 darab
2. Terkes-Mosó	16 "
3. Cerove	1 "
4. Teleki	5 "
5. Péczely	1 "
6. Bulyeczky	9 "

Fölkérem a T. Osztályt, hogy e pályázatokhoz birálók kiküldéséről gondoskodni méltóztassék.

Budapest, 1921 január 2.

Kiváló tisztelettel

főtitkár

Az I. O s z t á l y n a k .

5

1921

6
1921

Tisztelt Osztály!

Szerencsém van tisztelettel értesíteni, hogy az 1920. december 31-én lejárt pályázatok közül a következőkre érkeztek pályamunkáik:

1. Lukács Krisztina 1 db. (Mályusz E.: Turóc vm.).
2. Egyesült Bp. Főv. Vára: vékpénztár 1 " (Rekhard F.: közgazd. vizsgálat Mária Terézia korában).
3. Szterényi 5 " .
4. Harrisztalom 5 " .
5. Schreiber-Kautz. 1 " (Varga L.: Munkanélküliség).
6. Ullmann 1 " .
7. Pollák 1 " .

Felkérem a T. Osztályt, hogy e pályázatokhoz bírálók kiküldéséről gondoskodni méltóztassék.

Budapest, 1921. január 2.

Kiváló tisztelettel

A II. osztálynak

főkönyvtár

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

Az akadémiai könyvraktár felügyelőjének.

Sziveskedjék a ..... nyomdától átvenni a következő akadémiai kiadvány egész példánykészletét:

..... _____ kötet _____ szám

_____ példány.

E példányokból szolgáltasson át:

..... példányt a főtitkári hivatalnak,
..... „ a hírlapoknak,
..... „ a szerzőnek (szerkesztőnek),
..... „ az akad. könyvraktárba,
..... „ a könyvkiadó-hivatal vezetőjének, ki ezeket a Főtörzskönyv _____ rovata és az e könyv végén felsorolt czímek alatt tegye postára.

Budapest, 18

irodaigazgató.

..... } _____ példányt átvettem.
..... }
..... } 18.....

A könyvkiadó hivatal számára:

..... } _____ példányt átvettem.
..... }
..... } 18.....

A főtitkári hivatal számára:

6

1921

Tisztelt Osztály !

Szerencsém van tisztelettel értesitni,hogy az 1920. deczember 31-en lejárt pályázatok közül a következőkre érkeztek pályamunkák:

1.Lukács Krisztina 1 drb./Mályusz E.:Turócz vm./
2.Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár 1 " /Eckhert F.:Közgazdasági viszonyaink Mária Terézia korában.
3.Sztrokay 5 "
4. Nagyjutalom 5 "
5. Schreiber-Kautz 1" /Varga L.:Munkanélküliség/.
6. Ullmann 1 "
7. Pollák 1 "

Fölkérem a T.Osztályt,hogy e pályázatokhoz birálók kiküldéséről gondoskodni méltóztassék.

Budapest,1921.január 2.

Kiváló tisztelettel

főtitkár

A II. O s z t á l y n a k.

6

1921

7
1924

Méltóságos Kormánybiztos Úr!

~~Tisztelettel jelentem Méltóságodnak~~

A M. Tud. akadémia Méltóságod szíves intézkedése következtében az elmult év november 18=án kapott az általános Készenlétre R.T. ütján 150 q tatai Rőszenek. Ez a mennyiség az akadémiának, a fűtendő helyiségeinek nagysága és nagy száma miatt a legnagyobb takarékosság mellett is csak 6-8 hétre elegendő.

Minthogy ez idő szerint már alig egy vagon nehány q szénnel rendelkezünk, hivatkozással Méltóságodnak a nyáron tett, 300 q szén kiutalására vonatkozó ígéretére, tiszteletteel kérem, méltóztassék a 150 q szén kiutalása iránt intézkedni.

Kérésem támogatása végett utalok arra a tényre is, hogy az akadémia elnöke, a Tud. Akadémia elnöke alatt álló "általános Készenlét" bizottság = Társulat elnöke is, a napokban naponként négy vagon szenet bocsát a szénromlásnak kitett épületek rendelkezésére.

Fogadja Méltóságod kitűnő tiszteletem kijelentését.

Bp. 1921. január 12.

Méltóságos Rau Jakab
szénromlásnak kitett épületek
elnöke.

L. Balogh

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

7

Az akadémiai könyvraktár felügyelőjének.

1921

Szíveskedjék a ..... nyomdától átvenni a következő akadémiai kiadvány egész példánykészletét:

..... _____ kötet _____ szám

_____ példány.

E példányokból szolgáltasson át:

..... példányt a főtitkári hivatalnak,

..... „ a hírlapoknak,

..... „ a szerzőnek (szerkesztőnek),

..... „ az akad. könyvraktárba,

..... „ a könyvkiadó-hivatal vezetőjének, ki ezeket a Főtörzskönyv _____ rovata és az e könyv végén felsorolt czímek alatt tegye postára.

Budapest, 18.....

.....
.....
..... } _____ példányt átvettem.

18.....

irodaigazgató.

A könyvkiadó hivatal számára:

.....
.....
..... } _____ példányt átvettem.

18.....

A főtitkári hivatal számára:

.....

7

1920

Méltóságos Kormánybiztos Ur !

A M.Tud.Akadémia Méltóságod szives intézkedése következtében az elmult év november 18-án kapott az Általános Kőszénbánya R.T. utján 150 q tatai köszenet.Ez a mennyiség az Akadémiának,fütendő helyiségeinek nagysága és nagy száma miett a legnagyobb takarékoskodás mellett is csak 6-8 hétre elegendő.

Minthogy ez idő szerint már alig nehány q szénnel rendelkezünk,hivatkozással Méltóságodnak a nyáren tett,300 q szén kiutalására vonatkező igéretére,tisztelettel kérem,méltóztassék még 150 q szén kiutalása iránt intézkedni.

Kérésem támogatása végett utalok arra a tényre is,hogy az elnökletem alatt álló "Általános Kőszénbánya-Társulat" naponként négyszáz (vaggon) szenet bocsát a szénbiztosság rendelkezésére.

Fogadja Méltóságod kitünő tiszteletem kijelentését.

Budapest,1921 január 2.

elnök

Méltóságos

R e u Gottlob

szénkormánybiztos urnak

B u d a p e s t .

7

1921

Magyar Tudományos Akadémia.

8
1920

A M.Földhitelintézet T.Pénztárának

Budapest.
1921

Minthogy herczeg Esterházy Pál urnak 1920 évi decz.29-én beérkezett adományát a M.Tud.Akadémia nagyobb tartozásainak fedezésére és esetleg más folyó kiadásokra kell felhasználni:megkeresem a Földhitelintézetet,hogy ezen összegen ne vegyen záloglevelekét,hanem az egész összeget az Akadémia folyószámláján tartsa rendelkezésre.

Kiváló tisztelettel

Budapest,1921.január 2.

2161

8

8
1920

Magyar Földhitelintézetnek

Minthogy herceg Esterházy Pál urnak f. évi dec. 29-én beérkezett adományát a M. Tud. Akadémia nagyobb tartozásainak fedezésére és esetleg más folyó kiadásokra kell felhasználni: megkeresem a Földhitelintézetet, hogy ezen összegen ne vegyen záloglevelet, hanem az egész összeget az Akadémia folyószámláján tartsa rendelkezésre.

Budapest 1921-jan 3.

dr Balogh

8

1921

9
1921

Főméltóságú Herczeg úr!

Decz. 29-én kelt levelét, melyben arról értesít, hogy a M. Tud. Akadémiának 250.000 K=t ajándékoz, a mai napon ~~kézbesített~~ megkaptam. Addig is, míg nemes elhatározásából fakadt adományát az Akadémiának bejelenthetném, kedves kötelességemnek tartom, hogy Főméltóságodnak az Akadémia ~~elnöksége~~ nevében elnöksége legmelegebb köszönetünket fejezzem ki.

Főméltóságod ősei mindenkor nemes példaadással szolgáltak a hazafiúi kötelességteljesítésben. Merem hinni, hogy Főméltóságod e ~~példa~~ tette is példaadás, a melyet az ország főnemesei és nagybirtokosai magukra nézve követendőnek fognak tartani. Ha Főméltóságodnak a tudomány iránt való szeretete és lelkesedése átárad jobbsorsú honfitársaink szívébe, abból teljes erővel részt fog kapni a magyarság kulturális versenyében.

Fogadja Főméltóságod kitűnő tiszteletem kijelentését.

Kps. 1921 dec. 31.

elnök

Főméltk. Herczeg Esterházy Pál úrnak

Kpsn.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

Az akadémiai könyvraktár felügyelőjének.

Szíveskedjék a ..... nyomdától átvenni a következő akadémiai kiadvány egész példánykészletét:

..... ——— kötet ——— szám

——— példány.

E példányokból szolgáltasson át:

..... példányt a főtitkári hivatalnak,

..... „ a hírlapoknak,

..... „ a szerzőnek (szerkesztőnek),

..... „ az akad. könyvraktárba,

..... „ a könyvkiadó-hivatal vezetőjének, ki ezeket a Főtörzskönyv ——— rovata és az e könyv végén felsorolt czímek alatt tegye postára.

Budapest, 18.....

irodaigazgató.

..... } ——— példányt átvettem.
..... }
..... } 18.....

A könyvkiadó hivatal számára:

..... } ——— példányt átvettem.
..... }
..... } 18.....

A főtitkári hivatal számára:

9

1921

Főméltóságu Herczeg Ur !

December 29-én kelt levelét,melyben arról értesit,hogy a M.Tud.Akadémiának 250.000 K-t ajándékoz,a mai napon megkaptam.Addig is,mig nemes elhatározásából fakadt adományát az Akadémiának bejelnthetném,kefves kötelességemnek tekintem,hogy Főmélto ságednak az Akadémia elnöksége nevében legmelegebb köszönetünket fejezzem ki.

Főméltóságod ősei mindenkor nemes példaadással szolgáltak a hazafini kötelességteljesitésben.Merem hinni,hogy Főméltóságod tette is oly példaadás,a melyet az ország főnemesei és nagybirtokosai magukra nézve követendőnek fognak tekinteni.Ha Főméltóságednak a tudomány iránt való szeretete és lelkesedése átárad jobbsorsu honfitársaink szivébe,Magyarország ujból teljes erővel részt fog vehetni a népeknek kulturalis versenyében.

Fogadja Főméltóságod kitünő tiszteletem kijelentését.

Budapest,1920 december 31.

elnök

Főméltóságu

Herczeg E s t e r h á z y P á l

urnak

Budapest.

9
1921

10
1921

a M. Földhitel = Intézet
T. Pénzügyére

.

Szerencsém van tisztelettel föltenni, hogy az
idei ~~szabó~~ ~~k=t~~ (ötleg) k=t átvenni és a
M. Tud. Akadémia „Lázár Andor dr. adományára"
czímen folyó kamatait a jövő Könyvelési
méltóztassék

Bp. 1921. jan. 3

Kiv. t.

.

főtitk.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

Az akadémiai könyvraktár felügyelőjének.

Sziveskedjék a ..... nyomdától átvenni a következő akadémiai kiadvány egész példánykészletét:

..... _____ kötet _____ szám

_____ példány.

E példányokból szolgáltasson át:

..... példányt a főtitkári hivatalnak,

..... „ a hírlapoknak,

..... „ a szerzőnek (szerkesztőnek),

..... „ az akad. könyvraktárba,

..... „ a könyvkiadó-hivatal vezetőjének, ki ezeket a Főtörzskönyv _____ rovata és az e könyv végén felsorolt czímek alatt tegye postára.

Budapest, 18 .....

.....
.....
.....
.....
.....
} _____ példányt átvettem.

18 .....

irodaigazgató.

A könyvkiadó hivatal számára:

.....
.....
.....
.....
.....
} _____ példányt átvettem.

18 .....

A főtitkári hivatal számára:

Magyar Tudományos Akadémia.

10

1921

A M.Földhitelintézet T. Pénztárát

szerencsém van tisztelettel felkérni,hogy az ide csatolt 5000 /ötezer/ K-t átvenni és "Lázár Andor " ademánya czimen a M.Tud.Akadémia folyó számadása javára könyvelni méltóztassék

Budapest,1921 .január 3.

Kiváló tisztelettel

főtitkár

10

1924

Kegyelmes Uram!

Igen tisztelt Fő bátyám!

Mindnyájan, akik hazánkat igazán szeretjük, kötelességünk arra, hogy ezt a téliport, romba dőlt szegény országot újra naggyá, erőssé tegyük.-

Az alkotást a tudás előzi meg, hogy tervezhessünk, tegyünk tehát a tudás kifejlődését a tudomány terjedésének s ezzel gyakorlati felhasználásának tudományágait előtérbe kell állítanunk.-

Az első" sorban a Magyar Tudományos Akadémia feladata, tehát az Akadémiát kell segítenünk abban, hogy ennek a feladatnak minél gyorsabban és minél nagyobb mértékben megfelelhessen.-

Szerény anyagi helyzetemhez mérten

/.

ön is szeretné ehhez valamivel hozzájárulni s ezért Kéréssel Rozgelmes uramat, hogy a csatolt 5000 koronát az Akadémia folyó szükségleteire méltóztassék felhasználni.

Önöndén kívánom, hogy az a program, melyet Rozgelmes volt velem megismertetni Rozgelmes uramnak fáradságot nem ismerő, önfeláldozó munkája révén minél előbb valóra váljon.-

Fogadja Rozgelmes uram, kérem jövő hálgám önöndén érzett igaz tiszteletem nyilvánítását, mellyel vagyok

Készséges régi híve

Budapest 1921. január 1.

dr Lukácsné

Évk. 1921. Január 3.

$$\frac{10}{1921}$$

ii
1921

Nagyságos Uram!

A M. Tud. Akadémiának ~~Elnöksége~~ elnökéből
és titkárából álló bizottsága f. évi január hó 10-én
az Akadémiában d. u. 4 órakor értekezletet tart, a melyre főtisztelettel meghívja Nagyságod
javaslatának alapítványra fölhasználásának módozatait megállapítani, ill. szabályzatára vonatkozó javaslatot előterjeszteni.

Erre az értekezletre Nagyságodat szerencsém van ~~nem~~ tisztelettel meghívni, ~~hogy~~ hogy Nagyságod intentióit, melyek nemes adományában részletteké, előtt) ~~célunk~~ részletesebben kifejthesse.

Bp. 1921. január 3.

Hazafias üdvözlettel

elnök

Pekár Imre
ügyvéd

Bp.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

Az akadémiai könyvraktár felügyelőjének.

11
1921

Szíveskedjék a ..... nyomdától átvenni a következő akadémiai kiadvány egész példánykészletét:

..... _____ kötet _____ szám

_____ példány.

E példányokból szolgáltasson át:

..... példányt a főtitkári hivatalnak,

..... „ a hírlapoknak,

..... „ a szerzőnek (szerkesztőnek),

..... „ az akad. könyvraktárba,

..... „ a könyvkiadó-hivatal vezetőjének, ki ezeket a Főtörzskönyv _____ rovata és az e könyv végén felsorolt czímek alatt tegye postára.

Budapest, 18.

irodaigazgató.

..... } _____ példányt átvettem.
..... }
..... }
18.....

A könyvkiadó hivatal számára:

..... } _____ példányt átvettem.
..... }
..... }
18.....

A főtitkári hivatal számára:

11

1921

Nagyságos Uram !

A M.Tud.Akadémiának elnökeiből és titkáraiből álló bizottsága f.évi január hó 10én d.u. 4 óraker az Akadémiában értekezletet tart,a melynek főtárgya Nagyságod alapitványa fölhasználásának módozatait megállapitani,ill.szabályzatára vonatkozó javaslatot előkészitoni.

Erre az értekezletre Nagyságodat szerencsém van tisztelettel meghivni,hogy Nagyságod intentióit,melyek nemes adományára készteték,előttünk részletesebben kifejthesse.

Budapest,1921.január 3.

Hazafias üdvözlettel

elnök

Nagyságo

P e k á r I m r e

urnak

B U D A P E S T .

11
1921

KATHOLIKUS
SAJTÓHÖLGYBIZOTTSÁG
BUDAPEST, IV., GERLÓCZY-UTCA 11. SZÁM
TELEFON: 150—82.

Budapest, 192 9. december 28.

T.

Magyar Tudományos Akadémia

Budapest.

A Kath. Sajtó Hölgybizottság kórházi könyvtára gyarapítására küldött ajándékkönyveket tisztelettel köszönjük és kérjük továbbra is szíves jóindulatu támogatását, kulturális és karitativ munkánkhoz.

Tisztelettel

A KATH. SAJTÓEGYESÜLET
FŐVÁROSI HÖLGYBIZOTTSÁGA

Samassa Adolfné,
elnök

Érk. 1921. január 3.

12
1921.

Ad acta
Bp. 1921. I. 3.
Balogh

387

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

BUDAPEST V., BÁLVÁNY-UTCZA 7. SZ.

Pe

CHEQUE- ÉS CLEARINGSZÁMLA A M. KIR. POSTATAKARÉK-PÉNZTÁRNÁL: 16117. SZÁM.
GIROSZÁMLA AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANKNÁL.

Budapest, 1921.január 4.

A Magy Tudományos Akadémiának

Budapest.

Van szerencsénk értesiteni, hogy Önök főpénztárunk egyszeri elismervénye ellenében - melynek érvénye jelen értesitő levelünk által megszünik - az Angol-magyar filmszinház auto-garage-bérletének 1921.január havi részlete czimén K 300.--t és "Lázár Andor " adománya czimén K 5.000.--t összesen

K 5.300.--t fizettek le pénztárunknál, mely összeget folyó hó 5.-i értékkel a t. Akadémia folyószámlája javára könyveztük.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

87

16
1921

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

146. könyv. 56 szám. *Budapest, 19* 21 jan. 11.

Elismerjük, hogy mai napon intézetünk pénztárába

által

5300 - *kor.* ——— *fillér, azaz*

megbizásából

befizettetett, mely összeg czégjegyzéssel ellátott értesitès mellett

folyószámadása javára fog iratni, miáltal ezen elismervényünk jogérvénye megszünik.

A MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET
FŐPÉNZTÁRA.

Nyomtatványszám **336.** Franklin-Társulat nyomdája

Egyszeri.

Érk. 1921. január 4.

16
1921

Dr. LENGYEL ZOLTÁN
ÜGYVÉD.
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-U. 12.
TELEFON: JÓZSEF 38-14.

Budapest, 192[illegible]. január 1.

Magyarországon

Berzeviczy Albert, v. b. t. t.
író, mint a Magyar Tudományos
Akadémia Elnökének

Budapesten.

Kegyelmes Uram!

Az ifjú Esterházy herceg első nyilvá-
nossági működésére arra ösztö-
nöz, hogy példáját követem.—

Temetőink testét gyötrő szomorúsá-
gáról azonban csak most lehetne elgon-
dolkozni, ha ennyünk annyi fölleme-
lő életünket.

A temető fölötti sóhajaim miatt
jól tudod — nagyon gyönyörű — a mem-

zet ózellemi életének irányát
tására hivatott szervezetünk és
irodalmi társaságok pénzügyi
valóságának összes tárával kell
egyelnünk.—

Önként adódik a kérdés, hogy
vajon hányan, milyen ajánlat mel-
lett, milyen összeggel lépnek
majd a versenybe

zet ózellemi életének irányá-
ban hivatott szervezetünk és
irodalmi társaságok példájá-
ra alapítunk országos szövet-
séget.—

Önként adódik a kérdés, hogy
milyen alapokra, városokra, köz-
ségekre, társalapokra, a képzőtársa-
dalomra, minden ajánlat mind-
ezeket az áldozat oltárára, hogy
annak célokra szükséges szám-
kat előteremtsük és ezáltal, az ellen-
lépek által fenyegetően ide-
jetünk szellemi életét felvirá-
goztatva, a magyar faj élni akará-
sának önmagunk előtt és a világ

zán
gyla
A
kell
vel,
kiad
k
rekte
egy a
k 1000

...ár- ...ára is tele bizonyságul
...é ...galtasok.
...ri A magyar írók nemzetközi
...e ezeren
...ll kerületek egy új Széchenyi-
...ri- vel, kik ezentúl magyar lel-
...kük mély elmélyedésével!
...kö- Ujabb és újabb tanúbizonyságát
...ése!- adják ennek a Nemzetközi Iro-
...társ- dalmi Akadémia pénztárához
...nin- be az Akadémia főpénztárához
...hoz 10000 - Tízezer Ezermák alapítani.
...i'ló'-
...ellen-
...nen-
...rá-
...rá'-
...lap

Tiszteletteljes üdvözlettel
Akempner Károly

Érk. 1921. január 4.

17

1921

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Budapest, V., Bálvány-utcza 7. sz.

Csekk- és clearingszámla a magyar postatakarékpénztárnál:
16117. szám.
Giroszámla az Osztrák-Magyar Banknál.

31 Szv. szám.

A Magyar tudományos akadémiának

Budapest.

Budapest, 1920. december 30.

Van szerencsénk értesiteni, hogy az akadémia . könykiadóhivatala főpénztárunk egyszeri elismervénye ellenében — melynek érvénye jelen értesitő levelünk által megszünik —

mai napon 15.263 kor. 98 fillért fizetett pénztárunknál, mely összeget f. hó 31-i értékkel a Magyar tudományos akadémia folyószámadása javára könyveztük.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Nyomtatványszám 339. 1920. VII/16. 1000. — Franklin-Társulat nyomdája

érk. 1921. Jan. 5.

20
1921

Hü. 68353

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

BUDAPEST, V. BÁLVÁNY-U. 7.

CHEQUE- ÉS CLEARINGSZÁMLA A M. KIR. POSTATAKARÉK-PÉNZTÁRNÁL: 16117. SZÁM.
GIRÓSZÁMLA AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANKNÁL.

Budapest, 1920. december 29.

A Magyar Tudományos Akadémiának

Budapest.

Van szerencsénk értesiteni, hogy elismertük a t. Akadémia folyószámláját a gróf Andrássy Aladár féle alapitvány folyó év második félévi kamata fejében

K 50.-al f.hó 30-iki értékkel.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

érk. 1921. január 7.

21

1921

Ig. Tanácsnak bejelentettem

III 13

Balogh

Pu. 61460 sz.

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

BUDAPEST V., BÁLVÁNY-UTCZA 7. SZ.

CHEQUE- ÉS CLEARINGSZÁMLA A MAGYAR POSTATAKARÉK-PÉNZTÁRNÁL: 16117. SZÁM.
GIRO-SZÁMLA AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANKNÁL.
SÜRGÖNYCIM: HUMUS BUDAPEST.

Budapest, 192 0. december 30.

Nagyságos Heinrich Gusztáv főtitkár urnak

Budapest.

Magyar tudományos akadémia

Van szerencsénk értesíteni, hogy becses megbízása folytán a budapesti tőzsde szokásai szerint mai napon

~~*átengedtünk Ön*~~*nek* ~~*öknek*~~

*átveszünk Ön*től ~~*öktől*~~

a Magyar tudományos akadémia letétjéből

Kor. 87.800.- n.é. Magyar 4% korona-

járadék kötvényt,

á Kor. 147.-

- alkuszdij és jutalék

miről elszámolással szolgálni fogunk.

A záloglevelek beszerzésén fáradozunk

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

121. ny. sz. 1920. XII. 9. 1000.

érk. 1921. január 7.

23
1921

Ig. Tanácsnak bejelentettem
III 13

Balog

623

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK
BANKOSZTÁLY

Sürgönycim: HITEL.

Alaptőke és tartalékalapok: kb. 900,000.000 korona.

BUDAPESTI FIÓKOK:

Óbuda:	III., Tavasz-utca 13.
Belváros:	IV., Egyetem-utca 11.
Lipótváros:	V., Berlini-tér 9.
Terézváros:	VI., Andrássy-út 23.
Erzsébetváros:	VII., Károly király-út 3.
Buda-Vár:	I., Disz-tér 16.

VIDÉKI FIÓKOK:

Brassó, Debreczen, Fiume, Győr, Kassa, Kecskemét, Nagyvárad, Pécs, Pozsony, Szabadka, Temesvár.

Kf.

Budapest, 192 *1. jan 5.*

Könyvelve

Magyar Tudományos Akadémia főpénztára,

Budapest.

V. Akadémia u. 2.

Van szerencsénk értesiteni, hogy

Budapest-Belvárosi fiókunk megbizásából és további

utasitásáig *dr. Lengyel Zoltán ur Budapest* részére

10,000.-- tartunk *t. Cim* rendelkezésére és *iránt intézkedni*

felkérjük, hogy ezen összeg felvétele ~~oéljából a személy-~~

~~azonosságot kellően igazoló okmányokkal ellátva~~ pénztárunknál

~~(a pénztári hivatalos órák alatt) megjelenni~~ sziveskedjék.

Teljes tisztelettel

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK

Ajánlva.

219s. 1920. XII. 2000. Löw Ede, Budapest.

Érk. 1921. Január 7.

24
1921

Lengyel Zoltán ur később átiratta
szn alatt
Balogh

25

1921

Nagyságos Elnök Ur !

Január 3-án hozzám intézett b.átiratára szerencsém van tisztelettel értesiteni,hogy az Akadémia heti üléstermé f. évi február 2-án a M.Tanitók Kötvös-alapjának rendelkezésére fog állani.

Budapest,1921 január 7.

elnök

Nagyságos

K Á R O S I S T V Á N

kir.tanácsos urnak

B u d a p e s t .

25

1921

MAGYARORSZÁGI TANÍTÓK EÖTVÖS-ALAPJA
BUDAPEST, VIII., SZENTKIRÁLYI-UTCA 47. SZÁM. :::: :::: :::: TELEFON: 118-12.

2/1921. szám.

Nagyméltóságu Elnök Ur !

A Magyarországi Tanitók Eötvös-alapja, hagyományaihoz hiven, ebben az esztendőben is áldozni óhajt megdicsőült Eötvös József báró szellemének.

Evégből mély tisztelettel kérjük Nagyméltóságodat, kegyeskedjék a Magyar Tudományos Akadémia heti üléstermét, mint a multban, ez évben is február hó 2-án, d.e. 11 órára rendelkezésünkre bocsátani.

Kérésünket szives jóindulatába ajánlva, vagyunk a Nagyméltóságu Elnök Urnak

a Magyarországi Tanitók Eötvös-alapja nevében

Budapesten, 1921. január hó 3-án.

mély tisztelettel:

Károly Ferenc
titkár.

Lukács Ignác
kir. tanácsos, elnök.

érk. 1921. jan. 7.

25
1921.

25
1921 Nagyságos Elnök Úr!

Január 3-án hozzám intézett
6. átiratára szerencsém van
tisztelettel értesíteni, hogy az
Akadémia kebli ülésterme f. évi
február 2-án rendelkezésére
(a M. Tanítók Háza = alapjánál
fog állani.

Budapest, 1921. jan. 7.

Elnök

Nagyságos

Rákos József

kir. tanácsos, ügyv.

Vas.

VIII. Kerület Baross-u. 47.

A Nemzeti Színház t.Igazgatóságának.

B u d a p e s t.

Szerencsém van tisztelettel felkérni,hogy az idei 5 drb Teleky pályaműhöz szinművész birálók kiküldéséről gondoskodni sziveskedjék.

Budapest,1921 január 7.

Kiváló tisztelettel

főtitkár

26
1921

Tekintetes Főtitkári Hivatal!

Van szerencsém jelenteni, hogy az I. osztály
a néhai Endrődi Sándor l. tagról mondandó
emlékbeszédre Badics Ferenc r. tagot bízta meg.
Budapest, 1921. január 4.

Kiváló tisztelettel

Szinnyei József
osztálytitkár.

érk. 1921. január 7.

27
1921

Az összes ülésnek bejelen-
tettem.

Budapest 1921 II
28

Balogh
főtitkár

Specimen Főtitkári Hivatal!

Van szerencsém jelenteni, hogy az I. osztály engedélyt kér arra, hogy Benigny Gyula dr. debreceni tanár „A személyneves nominativusának használata az Rgvedában és az óirániban" című értekezését személyesen mutathassa be.

Budapest, 1921. január 4.

Kiváló tisztelettel

Szinnyei főtitkár
a Akadémiának

Érk. 1921. január 7.

28
1921

Jkelő.

Szinnyei József r. tag
o. titkát Urnak.

Van szerencsém Mgodat tisz
telettel értesíteni, hogy az (mav.) összes
ülés megadta az engedélyt arra,
[irandó belülről]

Budapest 1921 ##/febr 8

Balogh
főtitkár

Magyar Tudományos Akadémia.

28

1921

Méltóságos

S z i n n y e i J ó z s e f r.tag

osztálytitkár urnak

Van szerencsém Méltóságodat tisztelettel értesiteni,hogy a mai összes ülés megadta az engedélyt arra ,hogy dr Beningny Gyula debreczeneni tanár :"A személynévmás nominativusának használata az Rgvedában és az óirániban " czimü értekezését személyesen mutathassa be.

Budapest,1921 február 28.

Kiváló tisztelettel

főtitkár

28
1921

Tekintetes Főtitkári Hivatal!

Van szerencsém jelenteni, hogy az I. osztály a pályázatokhoz a következő bírálókat küldte ki:

1. Farkas-Kaskó-p.: Négyessy László r. t., Csáky Elemér l. t., Pintér Jenő l. t.

2. Gorove-p.: Gombocz Zoltán l. t., Horváth János l. t.

3. Szeleki-p.: Kozma Andor l. t., Csengeri János r. t., Szinnyei Ferenc l. t. — (A Nemzeti Színház igazgatósága fölkéretnék, hogy a bizottságban két tagot küldjön ki.)

4. Péczely-p.: Solnai Vilmos l. t., Csáky Elemér l. t., Horváth János l. t.

5. Bubyovszky-p.: Hegedüs István r. t., Voinovich Géza l. t., Vikár Béla l. t.

6. Sámuel-p.: Szinnyei József r. t., Melich János r. t., Petz Gedeon r. t.

7. Vojnits-p.: Heinrich Gusztáv r. t., Ferenczi Zoltán r. t., Solymossy Sándor l. t.

8. Bródy-p.: Rákosi Jenő l. t., Ferenczi Zoltán r. t.

Budapest, 1921. január 4.

Kiváló tisztelettel

Szinnyei József
osztálytitkár

érk. 1921. január 7.

29-36

1921

EULER-KOMMISSION
der
Schweizerischen Naturforschenden
Gesellschaft.

An unsere Abonnenten.

Hochgeehrter Herr!

Die verflossenen Kriegsjahre haben auch auf das grosse Unternehmen der **Schweizerischen Naturforschenden Gesellschaft,** die gesamten Werke **Leonhard Eulers** herauszugeben, ihren unheilvollen Einfluss ausgeübt. Nicht nur haben sich der Drucklegung ausserordentliche Schwierigkeiten in den Weg gelegt, sondern es ist auch die Versendung der fertig gestellten Bände nach verschiedenen in den Krieg verwickelten Staaten nicht möglich gewesen. Getreu ihren internationalen Verpflichtungen, hat sich die Euler-Kommission nicht dazu entschliessen können, nur die Abonnenten einzelner Staaten zu bedienen, sondern den Beschluss gefasst, mit der Versendung zuzuwarten, bis der Weg nach allen Ländern wieder offen sein werde. Dieser Zeitpunkt ist nun unseres Erachtens heute gekommen, wenn wir von der einzigen betrüblichen Ausnahmestellung Russlands absehen.

Trotz allen Schwierigkeiten ist es möglich gewesen, in den vergangenen Jahren fünf Bände der Euler-Ausgabe fertig zu stellen. In der Ueberzeugung aber, dass es in der gegenwärtigen Zeit vielen Abonnenten schwer fallen würde, eine solche Bändezahl auf einmal zu übernehmen, erlaubt sich die Euler-Kommission, allen ihren Abonnenten, nicht nur den Privatpersonen, sondern auch den Akademien und anderen gelehrten Gesellschaften, sowie den Bibliotheken, vier dieser Bände als Geschenk zu überweisen und nur den fünften gegen Erlegung des Abonnementspreises.

Wollen Sie aus dieser Handlung nicht etwa den Schluss ziehen, dass die finanzielle Lage des Euler-Unternehmens eine glänzende sei. Ganz im Gegenteil, sehen wir der Zukunft mit grosser Besorgnis entgegen. Nicht nur sind die Herstellungskosten um mehr als das zehnfache der Vorkriegszeit in die Höhe gegangen, sondern es erwachsen uns auch früher ungeahnte Schwierigkeiten aus dem niederen Valutastand vieler Staaten. Eine Weiterführung des Unternehmens wird daher nur möglich sein, wenn alle unsere Abonnenten uns treu bleiben und wenn es uns gelingt, noch weitere zu finden.

Wir bitten Sie daher dringend, Ihr hochgeschätztes Wohlwollen dem grossen schweizerischen Werke der Euler-Ausgabe auch fernerhin zu bewahren und uns zu helfen, die angefangene Arbeit zu glücklichem Ende zu führen.

Mit der Versicherung ausgezeichneter Hochachtung

BASEL, im Dezember 1920.

Der Präsident der Euler-Kommission:
Fritz Sarasin.
Der Vizepräsident und Sekretär:
Rudolf Fueter.

1920/21

Euler-Kommission hivat ülés tárgya.

38

Erk 1921 jan 8.

Euler-Kommission.

A t. III. osztálynak

Budapest 1921. I 7

Balogh
titkár

a III. osztály 5000 k = t Riu =
Schlumbergerrel, Basel, 15. Aeschen-
vorstadt.

Anzeige an die Abonnenten.

Die ausserordentlich gesteigerten Kosten für Druck und Papier würden es gerechtfertigt erscheinen lassen, den Abonnementspreis von 25 Schweizer-Franken per Band, auf dem das ganze Unternehmen finanziell aufgebaut war, in die Höhe zu setzen. Fast alle Zeitschriften haben, um ihre Existenz retten zu können, diesen Weg eingeschlagen und teilweise ihren Abonnenten sehr beträchtliche Mehrleistungen zugemutet. Die Euler-Kommission hat indessen beschlossen, für alle diejenigen Staaten von einer Erhöhung des Abonnementspreises abzusehen, deren Valutastand ungefähr demjenigen der Schweiz entspricht. Es sind dies:

U. S. Amerika
Argentinien
Australien
Britisch Indien
Dänemark
England
Holland
Japan
Portugal
Schweden
Spanien

Dagegen sieht sich die Kommission ausser Stand, ohne ernstlich die Euler-Ausgabe zu gefährden, die Verluste zu ertragen, die ihr aus dem gegenwärtigen Valutastand anderer Staaten erwachsen. In der Hoffnung, dass dies nur eine vorübergehende Massregel sein werde, erlaubt sie sich, für die nächste Zeit die folgenden Abonnementspreise vorzuschlagen, dabei betonend, dass auch diese Erhöhungen noch nicht dem ursprünglich festgesetzten Abonnementspreise von 25 Schweizer-Franken entsprechen:

Deutschland	Mark 80
Frankreich und Belgien	frs. 40
Italien	Lire 40
Oesterreich und Ungarn	Kr. 500
Tschechoslowakien	» 150
Jugoslavien	» 300
Polen	Mark 500
Rumänien	Lei 100

BASEL, im Dezember 1920.

Der Schatzmeister der Euler-Kommission:

Ed. His-Schlumberger.

Herrn Eduard His-Schlumberger Schatzmeister der Euler-Kommission der
Schweizerischen Naturforschenden Gesellschaft. Basel.
15. Leonhardsstadt.

Hochgeehrter Herr!

Das vom 10. Dezember 1920 datierte Zirkular der Euler Kommission der Schweizerischen Naturforschenden Gesellschaft, sowie die Ihre beigelegte Anzeige an die Abonnenten haben wir zu Anfang d. laufenden Jahres erhalten. Mit grossem Interesse nahmen wir zur Kenntnis, dass das so wertvolle Unternehmen fortgesetzt und zu Ende geführt wird.

Indessen waren wir nicht in der Lage sofort antworten zu können, weil in der erwähnten Zeit die finanziellen Angelegenheiten der Ung. Akt. der Wiss., die in den letzten Jahren so sehr gelitten haben noch keine wissenschaftliche Ausgaben erlaubten.

Nun hat sich aber, dank der vielen und teils sehr bedeutenden (reine) (Getränken) (der letztverflossenen Monate) (innert allmenigen Tagen) (weiteren Spenden) die materielle Lage der Akademie so gehoben, dass sie trotz der relativen Teuerung ihre regelmässige Tätigkeit aufnehmen und ihre damit verbundenen Ausgaben bestreiten kann. (wie bis zum 4. März 1914.)

Wir wünschen demnach in derselben Weise auch weiterhin Abonnenten von Leonhardi Euleri Opera omnia zu bleiben, (wie zum Anfange,) und auch in Kenntnis zehn Exemplare zu abonnieren. Wir glauben daher Wir senden daher gleichzeitig mit diesen Zeilen eine Anweisung von (5000) fünftausend ungarischen Kronen und bitten (Sept.) um Zusendung von (fünftausend) 5 von je zehn Exemplaren der ein Zirkular erwähnten fünf Bände.

Bisher erhielten wir hier je zehn Exemplare der Bände.

Series prima. I, X, XI, XII, XX, XXI. Series secunda I, II. Series tertia III, IV.

Wir sagen im Namen unserer Akademie der Schweizerischen Naturforschenden Gesellschaft unseren besten Dank für die gefällige Übersendung der als Geschenk überwiesenen viermal zehn (zehnfache) Bände und erklären, dass wir unsererseits (soweit es von uns abhängt,) des Abonnement bis zu Nr. de fortsetzen werden.

Hochachtend und ergebenst

Budapest, den 22 März 1921.

Dr. J. Fröhlich,
Sekretär der III. Klasse der Ungarischen Akademie der Wissenschaften.

1911. ben: két kötetre
1912. ben négy "
1913- ban három "
1914- ben egy " → osszesen két kötetet.

1914. III. 4. én. Kelt

Euler-féle összeadások

Eduard Lis- Schlumberger, Basel

15. Aeschenvorstadt.

Mindig két példányra.

Series prima I. Series tertia III.
Series prima V. Series tertia II.
Series prima XI.
Series prima XII
Series prima XV.
Series prima XXI.
Series secunda I.
Series secunda II

Szombathely, 1920. dec. 31.

Nagyságos Uram!

21 éves fővel, a lap szerkesztőségének körülményeknél kénst küldöm alábbi két költeményemet azon kérésemmel, hogy erre való tekintettel, hogy szerkesztőségében nem nyerek mindenkori elhelyezésre találtam, ha esetleg lehetséges azokat másolat a felmaradtakra...

Egy költő van...

Egy költő van. Ki önmaga vadája
S nem lapja meg e földi tóraban
Semmi, mit ember alkat magának
Mert gondolatban tul van ezeken...

Egy költő van. Ki hisz amit nem lát,
De nem hisz amit lát, mert tudja azt
S tudása tárát nem kincsért kaseválja
De kint belőle rongyot és vigaszt...

Egy költő van. Ki fájdalmas agaiba
Nem csont elejét sőr kéjetes valót
De önfeledten válogat a sokba'
S nem is le mást, csak a nemest, a jót..

Egy költő van. Ki költ a mindenségből
S nem mindenségbe szerez, mint a gaz,
Tul van a földnek tisztítótüzén már
S más boldogsága az örök s vigasz!...

Egy költő van. Richarda szált a bünnel
Ő fegyvere nem bün, de észretérítés
Egy költő van, ki Harájáért él csak
S téte bámulat, dicsőség - kevés!

Ha nem irok...

Ha nem irok, mintha járnék
Dús vetésü föld fölött
Ringó buza, rozs táblában
Kukoly és pipacs között
S látnám létrontó ürökmek
Tört hószínü rut hadát
Kiirtva pipacsot, kukoly
Meztámadni a buzát
Kalamáris szavát az Urnak:
Ki nem retett, nem arat
S alig várom, hogy irhassak,
Vedogy árokparton fekve
Tarisznyával oldalamon
Kalodusbottal a kezembe
Szedjenek szét madarak....

Ujévi szavak..

(elmondotam a vasutasok szilveszterestején.)

A Hold mindig nyugszik. A Nap, ha nem borittja felhő
mindig ugyanúgy fényesen ragyog. Kertünkben a szőlőlombu
járműbokornak mindig ugyanúgy hófehér virága, ha nem
támadják erős hők, fagyok. Csak mi változtunk volna,
mondjátok magatok?!... Az arcunk sápadt.. Szemünk vére-

dar.. Kebünk eihál s a szivünk nem malog.. Szyunk
mikösbik bár s érezzük, hogy vagyunk, nem tudjuk, hogy
hát mit is akarunk!?.. Valami nagot. Valami vágtelant.
Talán mindent.. Talán egetlent.. Az egész világot.. benne
hetven tonyu bahát a vagonnak, a Föld dicső urának.. Asil.
logó álmart, szárcsar bakájt, ki fölolaj hajolva nincbat utá-
nar. Vagy mégtöbbet, mit ki nem mondhat só, s magha-
tárain nincs magjság!?.. Nem!.. Ilyen nagy igazságunk nincs,
tanúnk az Isten és a magas ég!.. De, hát akkor miért e
sáppadtság? Miért e vérvetlen szemek!? Kebünk miért
hideg s mát nem malog!? Mát nem siólunk, hogy hát
mit is akarunk!?.. Mert elhagyattak, segédnek vagyunk..
Mert nincs Hazánk!.. Sha van, hát nem nincs! Csak a
rom, a maradék, a nincs s mint a kutyának egy-egy
zug, sarok; Mert szégyelljük, hogy magyarok miatt nem
lehetünk magyarok!.. Mert itt egy ujjú ismét!.. Halott
a multt s vele halott e drága, véren szerett Honnak leg-
nagyobbjeire, s mi, kik egy kevesen e sirjoton vagyunk,
nem sepithetünk arcokon, kik halottat virrasztnak, nem
kaphat lábra erős, hatt ébresztő hitünk, mert félünk egy-
mástól.. mert magyar a magyarnak ellensége! Hát ujjú
ez!? Elhat ott remény a jövő iránt, hol fásultak a
keblek!? Ü Ünnep lehet a küszöb, hol boldogság helyett
révetlen szemekkel lépünk a jelenbe!?.. Nem lehet az!..
Legfeljebb temetés, hol elfeledtük minden szép multat
és reményt!... Ki mépis az!.. Tudjátok mért!?.. Mert
lehet szemünk erőtlen révetlen, lehet magyar a magyar-
nak ellensége százszor, szégyellhetjük, hogy magyarok vagyunk,
legtöbben mépis, csak egy akaraton vagyunk s a Hon, hol

több az ipar, mint a gar halott örökre nem lehat!
Fel hát remény!.. Fölne fáradtság! Hevüljön a kobal!
Halotti dal helyett, hadnóljon énekünk: a magyar, ha
egyik szemével sir is, a másikkal mumogol! Rövidségre.
helyett sugárzanak remányt a tekintetek! Ramélljatok!
Ramélljatok!..

maradok nagyméltóságod mind

igaz tisztelője

Szilasgolajos (Maestus.)

Vas megye. Szombathely

Szalesiany u. 17.

NB. Esetleg a legujabb pályatételek valamelyikét
nagyon szívesen készséggel elkészíteni, ha
ez kívánatos volna a pártfogás elnyerésére.

Érk. 1921. jún. 8.

45
1921

A M. TUD. AKADÉMIA MEGALAPITÁSA 1825 NOVEMBER 3-IKÁN

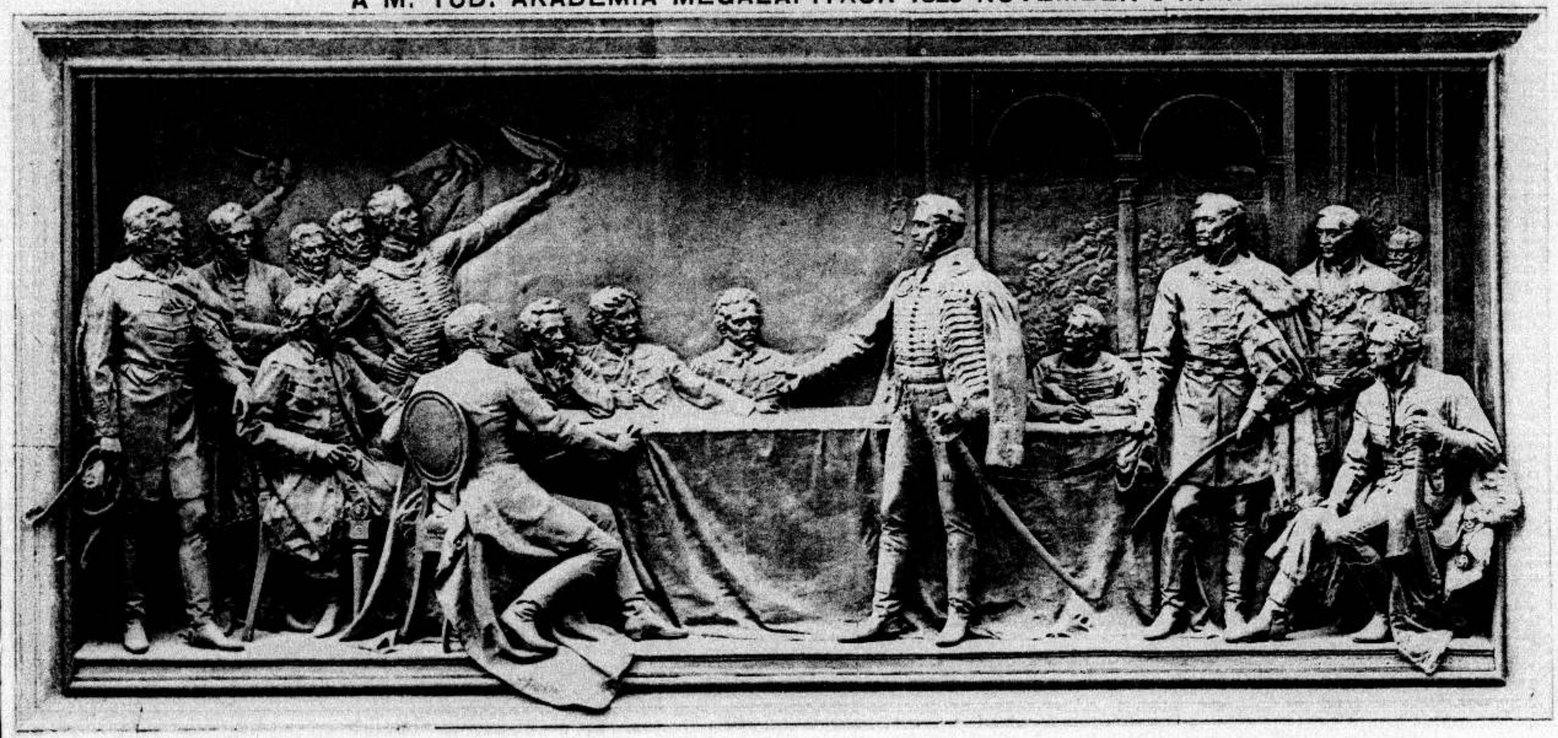

Tiszelt Uram!

1920. decz. 31-én kelt

levelére értesítem, hogy

a M. Tud. Akadémiának

ez idő szerint függőben

levő népirodalmi pályá-

zata nincsen. Az ujpá-

lyázatokat a majuri

narrmüléstől kezdődőleg

Budapesten, 1921. jan. 8.

Tiszteletel

Tekintetes

Szilassy Lajos

Úrnak

Budapest

MÁSOLAT.

Véleményes jelentéstétel céljából méltóztatott nekem kiadni a csehszlovák köztársaság budapesti képviseletének a magyar kir.külügyi miniszteriumhoz intézett iratát a csehszlovák és magyar könyvtárak között megindittandó könyvcsere ügyében.Szerencsém van jelentésemet a következőkben Méltóságod elé terjeszteni:

A.Magyar Nemzeti Muzeum könyvtára elvileg nem zárkózik el az elől,hogy a békés állapot helyreállitával a prágai egyetemi és muzeumi,valamint az olmützi tanulmányi könyvtárakkal a szokásos csereviszonyt a budapesti csehszlovák képviselet által részletezett feltételek mellett ismét fel ne vegye,de azt hisszük,hogy ez a könyvtári csereviszony felvétele nem történhetik meg a forgalom szabaddá tétele előtt,s általában a magyar és csehszlovák könyvtárak csereviszonyának kérdése nem kezelhető,mint a magyar csehszlovák viszony egy egészen elszigetelt jelensége,hanem megoldása csak a magyar csen-szlovák kérdés komplexum elintézésével egyidejüleg történhetik meg.

Stbi.....

Melich János r. tag

ur javaslata

a Múzeum főigazgatójához

Másolat. ad 33944/5 Budapest, 1920.okt.19.Szám 914/D

Urad Delegata Ceskoslovenský Republiky V.Budapesti Magyar kir. Külügyminiszterium Budapesten.

A cseh-szlovák köztársaság országainak tudományos kutatói tanulmányaik közben a háboru előtt igénybe vették a volt monarchia területén fekvő állami és egyéb tudományos könyvtárakat is. Tekintettel arra, hogy egyrészt ezen könyvtárak jelenleg az ország területén kivül fekszenek, másrészt, hogy a békés állapot beállta val az egyes országok közötti kölcsönös kulturalis összeköttetés felvétele szükségesnek mutatkozik, a cseh-szlovák kormány utasitást adott arra, hogy a külképviseletek a külföldi és a cseh-szlovák könyvtárak közötti könyvek és kéziratok kölcsönös kicserélésére vonatkozó megállapitásokat közvetitsék. A cseh-szlovák köztársaság területén a tudományos kutatok számára fontossággal birnak a prágai egyetemi és nyilvános könyvtárak, a bratislavai Komenius egyetem könyvtára, az olmützi tanulmányi könyvtár, amelyek a cseh-szlovák közoktatásügyi minisztérium hatáskörébe tartoznak, végül a prágai muzeális könyvtár, amely országos illetve magán kezelésében áll ugyan, de nyilvánossági jellege van és irodalmi főleg slavisztikai anyaga a külföldi kutatók számára nagy értékkel bir.

A kulturalis kapcsolatok ujrafelvételének legjelentősebb tényezője a forrásmunkául szolgáló könyvek és kéziratok kicserélése, erre vonatkozólag a legcélszerübb volna, ha az egyes könyvtárak egymással a közvetlen kapcsolatot felvennék, és csak azon esetekben, ha fölötte értékes és pótolhatatlan anyagról volna szó kellene az illetékes közoktatásügyi minisztérium beleegyezését kérni. A kölcsönös kicserélésnek cseh-szlovák részről a következő elvi feltételei volnának:

1./ A kölcsönvevő könyvtár kezeskedik a kölcsönösségért és kinyilatkoztatja, hogy a kölcsönzési feltételekbe ~~belenyugszik.~~--- beleegyezik. 2./ A szállitás oda és vissza

Ad 42/1921

biztos csomagolásban történik/: értékes küldemények esetén fa vagy plehdobozban:/ a megfelelő ár megjelölésével, értékesebb küldemények a címzett terhére és veszélyére biztosittatnak. 3./ A kölcsönzés időtartama a szállitás idején kivül nyomtatványoknál 6 hét, kéziratoknál három hónap. 4./ A kölcsönkért kéziratok tüz és betörés ellen biztos szekrényekben őrzendők és a könyvtár épületén kivül nem kölcsönözhetők, nyomtatványoknál a kölcsönadó könyvtár igazgatója dönti el, vajjon engedélyezi-e a nyomtatvány használatát a kölcsönvevő könyvtár épületén kivül is annak, esetleg a használónak terhére és veszélyére. 5./ Irások levelek vagy képek nyomtatványos másolatához külön engedély szükséges, a szerző pedig kötelessa másolat egy példányát a kölcsönadó könyvtárnak beszolgáltatni, ugyanez vonatkozik a kiadványokra is, pl. a kölcsönvett kéziratok és ritka nyomtatványok monografikus feldolgozására is. 6./ A kölcsönvett mü sérülése vagy elvesztése esetén a kölcsönvevő könyvtár vagy a mü használója kötelese kártérités képen olyan összeget fizetni, amilyet a kölcsönadó könyvtár igazgatója a közoktatásügyi miniszterium val egyetértőleg megállapit még azon esetben is, ha ezen összes a megadott értéket vagy a biztositás értékét felülmulná. Ezeknek előzetes közlése kapcsán van szerencsém tiszteletteljel felkérni, szivesked jék az illető tényezőkkel egyetértve ezen ajánlatra vonatkozó megjegyzéseiket is feltételeket velem közölni. A CsA. budapesti delegatusa h.aláirás P.H.

A másolat hiteléül :

Szalay,
irodaőrtiszt.

A m.kir. vallás - és közoktatásügyi miniszertől.-

162.199/920 szám.

IV.b.

A Magyar Tudományos Akadémia

nagytek. Elnökségének

Budapest.-

A csehszlovák köztársaság budapesti képviseletének a csehszlovák és magyar könyvtárak közt megindítandó könyvcsere tárgyában a nagymélt. külügyminisztériumhoz intézett átiratát a nagytek. Elnökségnek nagybecsű véleményének utasítás és mielőbbi közlése végett másolatban megküldöm.

Budapest, 1920. december hó 23.

A miniszter rendeletéből:

Ereky Károly
miniszteri tanácsos.

Érk. 1921. január 8.

42
1921

Nagyméltóságú M. Kir.
Vallás- és Közoktatásügyi
Minisztérium!

A 162.199/1920 számú leirat~~ban~~hoz
~~méltóztatott~~ mellékelt felhívási
6. pontját akként kellene módositani,
hogy "a kölcsönvett mű" sérülése
vagy elvesztése esetén maga a
kölcsönvevő" könyvtár (nemzetiségi
vagylagosan a mű használója)
fizeti a kártérítést". A kölcsön-
vevő könyvtár dolga legyen a mű
használójától a kártérítést behaj-
tani, nem pedig a kölcsönadónak.
Az egész kikölcsönzési kérdés
azonban csakis a forgalom teljesen
akadálytalan tétele után (tárgyalás)
(érdemlegesen)
bató.

.....

.....

Ez a M. Tud. Akadémiai Könyvtár
véleménye Szily

Kiadatik a Könyvtárnak.

Budapest, 1921. január 8.

Balogh
főkitérő

1 melléklet

42

1921.

A M. N. Múzeum igazgatóját felkértem: legyen szíves rövid úton annak idején közölni, hogy a 162.199/920 IV.b. számú leiratra mint választ fog adni. Kívánatos ugyanis, hogy a tárgyban az Akadémia és a Múzeum könyvtárai egyformán járjanak el. Fejérpataky László r.t. úr ma adta át a mellékelt választ.

A vallás és közokt. miniszter Urnak

A 162.199/1920 számú leiratra van szerencsém véleményemet a magyar és a csehszlovák könyvtárak közt megindítandó könyvcsere ügyé-ben a következőben közölni:

Mindenekelőtt arra volna szükség, hogy Magyarország és a csehszlovák köztársaság között a nemzetközi érintkezés az egész vonalon megfelelő szabályozást nyerjen. Ha ez megtörtént, a M. Tud. Akadémia könyvtára ehhez képest fog elszámolni az elől fogva a pesti egyetemi és múzeumi a csehszlovák Köztársaság területén levő könyvtárakkal a szokásos cserevisszonyt a budapesti csehszlovák képviselet által részletezett feltételek mellett felvegye.

A M. N. Múzeum leiratához

mellékelt feltételek 6 pontját azonban akként kellene módosítani,

Szily főkönyvtár úr ő nga javaslatából

Budapest 1921. febr. 22

Elnök

kiad.

Balogh főtitkár

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

56. szám
1921

KÖRLEVÉL

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA T. TAGJAIHOZ.

Hivatkozva a M. Tud. Akadémia ügyrendjének 11. §-ára, emlékeztetem a M. Tud. Akadémia t. tagjait, hogy az 1921-ik évi választásra *a tagajánlások* 1921 február 28-ig küldendők be a főtitkári hivatalhoz.

Tájékozásul megjegyzem, hogy az alapszabályok 22. §-a és az Ügyrend 1. §-a értelmében választható

az I. osztályban: tiszteleti tag 1

A) nyelvtudományi alosztályban: 3 levelező tag;
B) széptudományi alosztályban: 3 levelező tag;

a II. osztályban: tiszteleti tag —

A) bölcs. és társad. alosztályban: 4 levelező tag;
B) a történettudományi alosztályban: 1 levelező tag;

a III. osztályban: tiszteleti tag 2

A) math. és phys. alosztályban: 4 rendes és 4 levelező tag;
B) természetrajzi alosztályban: 4 rendes és 2 levelező tag.

Megjegyzem, hogy a folyó évi február 28-ig esetleg még megüresedő helyek is betölthetők, ha megfelelő ajánlottak vannak.

BUDAPEST, 1921 január 12.

BALOGH JENŐ
FŐTITKÁR

Hornyánszky V., Budapest.

42

1921

Nagyméltóságu Miniszter Ur !

A 108.195/1920 számu leiratra van szerencsém vé-

leményemet a magyar és a cseh-szlovák könyvtárak közt megindítandó könyv-

csere ügyében a következőkben közölni.

Mindenekelőtt erre volna szükség, hogy Magyarország

és a csehszlovák köztársaság között a nemzetközi érintkezés ez egész vo-

nalon megfelelő szabályozását nyerjen. Ha ez megtörtént, a M.T. Akadémia

könyvtára elvileg nem fog elzárkózni az elől, hogy a csehszlovák köztársa-

ság területén levő könyvtárakkal a szokásos cserevizonyt a budapesti

csehszlovák képviselete által reá életendő feltételek mellett felvegye.

A Nagyméltóságod leiratában mellékelt feltételek 6.

pontját azonban akként kellene módosítani, hogy " a kölcsönvett mű sérü-

lése vagy elvesztése esetén annak a kölcsönvevő könyvtár/ nem pedig vagy-

lagosan a mű használója/ fizeti a kártérítést." A kölcsönvevő könyvtár

dolga legyen a mű használójától a kártérítést behajtani, nem pedig a köl-

csönadónak.

Fogadja Nagyméltóságod kitünő tiszteletem jelentését.

Budapest, 1921 február 22.

elnök

Nagyméltóságu

Darányi Ignác

vallás- és közoktatásügyi miniszter urnak

Budapest.

42

1921

42

1921

Nagyméltóságu Miniszter Ur !

A 169.194/1920 számu leiratra van szerencsém

a Ludovikának és a csehszlovák könyvtárak közt meginditandó könyvcsere ügyében a következőkben közölni:

Mindenekelőtt arra volna szükség, hogy magyar- ország és a csehszlovák köztársaság között a nemzetközi érintkezés az egész vonalon megfelelő rendezését nyerjen. Ha ez megtörtént, a M.Tud.Akadémia könyvtára elvileg nem fog ellárkózni az elől, hogy a csehszlovák köztársaság területén levő, valamint ez elnyert tanulmányi könyvtárakkal a szóban forgó cserekivitelt a budapesti csehszlovák követség által részletezett feltételek mellett felvegye.

A követségnek leiratához mellékelt feltételek 6. pontját annak akként kellene módositani, hogy "a külcsönvett mü pusztulása vagy elvesztése esetében annak a külcsönvevő könyvtár/ nem pedig vegyileg az mü használója/ fizeti a kártéritést." A külcsönvevő könyvtár tehát legyen az mü használójától a kártéritést behajtani, nem pedig a külcsönadónak.

Fogadja nagyméltóságod kitünő tiszteletem jelentését.

Budapest, 1921 február 22.

elnök

Nagyméltóságu

Dr V á g ó J ó z s e f

vallás-és közoktatásügyi miniszter urnak

B u d a p e s t.

42

1921.

Budapest, 1922. január 4.

IX., Gubacsi-út 15.

T.

Magyar tudományos akadémia,

Budapest.

V. Akadémia-u. 2.

Jelen soraimmal értesitem Önöket, hogy miniszteriumi engedéllyel nevemet

" H E R B E R T "-re

változtattam. Miután Önöknél alapitványt létesitettem, kérem annak feljegyzését, hogy a szóbanforgó alapitványon a név megjelölése megfelelő változtatásban részesüljön.

Teljes tisztelettel

Herz Viktor

Az alapitólevél kiadását egy alkalommal
bemutatni bátorkodom

Érk. 1921. január 8.

43

1921.

Kg. Tanácsnak bejelentetett Alapítványok jegyzékét kiigazították.

III 13.

Balogh

Budapest,
IX., Gubacsi-út 15.

1921. január 19.

T.

Magyar Tudományosakadémia,

Budapest.

Hivatkozással névváltoztatásomat bejelentő levelemre van szerencsém b. tudomásukra adni, hogy az erre vonatkozó hivatalos értesités a Budapesti közlöny m. év december 18.-iki számában jelent meg.

Teljes tisztelettel

Herbert Richter

ad 43
1921

Az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat

Tekintete Elnökségének

Budapest.

Tekintetes Elnökség!

1920.deczember 20-án kelt becses levelükre szerencsém van tisztelettel értesiteni,hogy Benczur Gyula "Rudolf trónörökös "-ről festett képét,mely az Akadémia tulajdonában van,készségel bocsájtjuk a T.Elnökség rendelkezésére.

Van még birtokunkban Benczur Gyulának egy "Mikszáth" képe is,melyet szintén szivesen átengedünk a kiállitás czéljára.

Budapest,1921 január 8.

Kiváló tisztelettel

főtitkár

47

1921

Nagyméltóságú Miniszter Úr!

Vonatkozással 4.639/1920. eln. sz. a. az Akadémiá=
hoz intézett nagybecsű átiratra, melyleg hivatkozom, tisztelettel
(biztosíthatom Nagyméltóságodat, jelentem
van szerencsém értesíteni méltóztatott, hogy
(a Magyar Tudományos Akadémia)
hogy Nagyméltóságod iránt működése iránt elé a legnagyobb
bizalommal tekint, Nagyméltóságodat is miniszteri működése
megkezdése alkalmából legmelegebben üdvözli és a maga
részéről "(Tanácsa nevében)" teljes bizalommal fog viseltetni azon, hogy
Nagyméltóságodat hazafias és kulturális működésében tőle
telhetőleg támogassa.

Fogalmazó útján.

Budapest, 1921. január 3.

Kartell
I. V. Verner

Nagyméltóságú

elnök

Vass József

vallás= és közokt. min. Urnak

l. Balogh

Bp.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

Az akadémiai könyvraktár felügyelőjének.

Sziveskedjék a ..... nyomdától átvenni a következő akadémiai kiadvány egész példánykészletét:

..... _____ kötet _____ szám

_____ példány.

E példányokból szolgáltasson át:

..... példányt a főtitkári hivatalnak,
..... „ a hírlapoknak,
..... „ a szerzőnek (szerkesztőnek),
..... „ az akad. könyvraktárba,
..... „ a könyvkiadó-hivatal vezetőjének, ki ezeket a Főtörzskönyv _____ rovata és az e könyv végén felsorolt czímek alatt tegye postára.

Budapest, 18

irodaigazgató.

_____ példányt átvettem.

18 .....

A könyvkiadó hivatal számára:

1261

87 _____ példányt átvettem.

18 .....

A főtitkári hivatal számára:

Nagyméltóságu Miniszter Ur !

Vonatkozással 4.639/1920 elnöki sz.alatt az Akadémiához intézett nagybecsü átiratára,melylyel hivatalba lépéséről értesiteni méltóztatott,biztosithatom Nagyméltóságodat,hogy a M.Tud. Akadémia Nagyméltóságod működése elé a legnagyobb bizalommal tekint, Nagyméltóságodat miniszteri működése megkezdése alkalmából melegen üdvözli és a maga részéről teljes erővel fog igyekezni ezen,hogy Nagyméltóságodat hazafias és kulturális működésében tőle telhetőleg támogassa.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem kifejezését.

Budapest,1921.január 7.

elnök

Nagyméltóságu

V e s s J ó z s e f

vallás-és közoktatásügyi miniszter urnak

Budapest.

48
1921

50

1921

A M.Földhitelintézet T.Pénztárát

szerencsém van felkérni,hogy

5000 /ötezer/koronát Halmos Izor adományából a M.Tud.Akadémia folyó számlájára könyvelni szíveskedjék.

Budapest 1921. január 11.

Kiváló tisztelettel

főtitkár

50

1921

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

145. könyv. 76 szám. *Budapest, 19* 1 jan. 11

Elismerjük, hogy mai napon intézetünk pénztárába Nagyszőllősi

Balogh Ujvári Ign

által

10000 *kor.* - *fillér, azaz* Tízezer kor

megbizásából

befizettetett, mely összeg czégjegyzéssel ellátott értesités mellett Ungvár

Tanulmányi Akadémia

folyószámadása javára fog iratni, miáltal ezen elismervényünk jogérvénye megszünik.

A MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET
KÖPÉNZTÁRA.

Nyomtatványszám 336. Franklin Társulat nyomdája

Egyszeri.

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Budapest, V., Hercegprímás-utca 7.

Telefon: 180-000.

Telefon-központ: 180-000.

Telegram-cím: Földhitel, Budapest.

Postatakarékpénztári csekkszámla: 19.

Bankszámla: Magyar Általános Hitelbank.

Bankszámla: Magyar Földhitelintézet.

Budapest,

1921

15-05 pp

51

1921

A Földhitelintézet T.Pénztárát

szerencsém van felkérni,hogy 5000

/ötezer/ koronát Clück Frigyes adományából a M.T.

Akadémia folyó számlájára könyvelni szíveskedjék.

Budapest,1921 január 11.

Kiváló tisztelettel

főtitkár

57

1921

ORSZÁGOS MAGYAR IPARMŰVÉSZETI TÁRSULAT
BUDAPEST, IX., ÜLLŐI-ÚT 33—37. SZÁM. ✒ TELEFON: JÓZSEF 6—78

6/1921.szám. Leo 11/2

NAGYMÉLTÓSÁGU FŐTITKÁR UR !

Hivatkozással a Magyar Tudományos Akadémia Igazgató Tanácsának 1887. évi január hó 30-án tartott ülése jegyzőkönyvének 10. pontjára, tisztelettel kérjük, hogy a Szécsényi Nolnár István díjnak az 1921. évre esedékessé vált részletét, 200.-K, azaz Kettőszáz koronát kiutalványozni, illetőleg az Orsz. Magyar Iparművészeti Társulat vagyonát kezelő Magyar Földhitelintézetet a jelzett összegnek a Magy. Tud. Akadémia számlájáról az Orsz. Magyar Iparművészezi Társulat folyószámlája javára való átírásra utasitani méltóztassék.-

Kiváló tisztelettel

Budapest, 1921. január hó 4-én.

Körmendy

igazgató.

Érk. 1921. január 9.

52
1921

Kinabrevelező
200 k. a Jubil=
meek rendelé

NYUGAT
Sidló Ferenc szobrászművész alkotása

ÉSZAK
kisfaludi Stróbl Zsigmond szobrászművész alkotása

KELET
Pásztor János szobrászművész alkotása

DÉL
Szentgyörgyi István szobrászművész alkotása

VÉDŐLIGÁK
SZÖVETSÉGE
VIII., Eszterházy-u. 4.

Csonka-Magyarország — nem ország,
Egész-Magyarország — mennyország.

Tekintetes Elnökség!

A gyülekezési jog korlátozásáról kiadott kormányrendelet módosítása következtében az irredenta szobrok leleplezését 1921. január 16-án, vasárnap délelőtt tartjuk meg Budapest Szabadság-terén a már közölt programmal, amelyre a t. Egyesületet tisztelettel meghívjuk.

Ennek a nemzeti ünnepnek a magyar névhez méltó módon kell lefolynia és az idő viszontagsága dacára is legalább úgy, de jobban kell sikerülnie, mint az 1871-iki strassburgi francia ünnepnek.

Januárban, télvíz idején leplezzük le a szobrokat, — mert nem várhatunk március 15-éig sem. — A nemzetnek szüksége van erre a négy oltárra!

Hazafias felelősségük teljes tudatában, kérjük a Tekintetes Elnökséget az ünnep sikere érdekében használja fel minden befolyását és hatalmát arra, hogy a vezetése alatt álló Egyesület méltó módon rója le tántoríthatatlan ragaszkodását elrabolt testvérei iránt és a tagok teljes számban vegyék ki részüket az ünnepből. Amennyiben módjukban áll, helyezzenek koszorút valamelyik szoborra és kössenek selyem szalagot jelmondattal a magyar irredenta zászlóra.

A szoborleleplezés a közölt programm szerint történik, a régi meghívók belépőjegyül szolgálnak, hasonlóképen jelen meghívó is.

1921. január hó.

VÉDŐ LIGÁK SZÖVETSÉGE

Székesfővárosi házinyomda 1291

Érk. 1921. január 9.

53
1921

Elnök Úr, Akadémiánk ur. és tiszt. tagjai jelen voltak.
Budapest 1921 I 37
Balogh

VÉDŐ LIGÁK SZÖVETSÉGE
VIII., ESZTERHÁZY-UTCA 4.

1921 JAN. 8. E 6

Nagyméltóságú
Méltóságos
Nagyságos

Magyar Tudományos Akadémia

tekintetes Elnökségének

Nemzetvédelmi ügyben
a kereskedelmi miniszter
3087/16 –920. sz. r. alapján
portómentes

I Akademia - u 2

Magyarország Területi Épségének Védelmi Ligája.
Budapest, IV. Váczi utcza 31-33. IV/21. Tel.: 160-50.

30/1921. szám.
H.

Mélyen tisztelt Elnökség!

Utalással a mult évi november hó 14-én 6965. szám alatt kelt átiratunkra, van szerencsénk a t. Elnökséggel tisztelettel közölni, hogy a zászlóavató ünnepségünket folyó évi január hó 23-án, vasárnap délelőtt 11 órakor a Székesfővárosi Vigadó nagytermében fogjuk megtartani.

Amidőn ujólag kérjük, hogy ezen ünnepségen részt venni és a zászlóra a szalagot feltűzni méltóztassék, fogadja a t. Elnökség őszinte tiszteletünk nyilvánitását.

Budapest, 1921. évi január hó 4

MAGYARORSZÁG TERÜLETI ÉPSÉGÉNEK VÉDELMI LIGÁJA

dr Aytay [illegible]
ügyv. alelnök.

[illegible] Vrabélyi [illegible]
alelnök.

ért. 1921. január 9.

54
1921

Főtitkár és több tag
jelen voltak.

Balogh

26

1921

A Magyar Földhitelintézet T.Igazgatóságát

B u d a p e s t.

szerencsém van megkérni,hogy a M.Tud. Akadémia 1920.évi elszámolását január 31-ig elküldeni szíveskedjék.

Budapest,1921.január 12.

Kiváló tisztelettel

főtitkár

55

1921

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Budapest, V., Bálvány-utcza 7. sz.

Pe 2301 szám.

Chèque- és elearingszámla a magyar postatakarékpénztárnál: 16117. szám.
Giroszámla az Osztrák-Magyar Banknál.

Magyar Tudományos Akadémia

Budapest.

Budapest, 1921. január hó 11.

Van szerencsénk értesiteni, hogy Önök főpénztárunk egyszeri ~~kezdő~~ elismervénye ellenében — melynek ~~elismervények~~ érvénye jelen értesitő levelünk által megszünik — Halmos Izor adománya fejében K 5.000.-t és Glück Frigyes adománya fejében K 5.000.-t összesen ~~megbizásukból~~ mai napon

10.000 kor. -- fillért fizettek pénztárunknál, mely összeget f. hó 12.-i értékkel a Magyar Tudományos Akadémia folyószámadása javára könyveztük.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Nyomtatványszám 339. 1920. VII/16. 1000. — Franklin-Társulat nyomdája

Érk. 1921. január 12.

56
1921

Nagyméltóságu Vallás-és Közoktatásügyi Miniszterium!

152017/920sz.
IV.b. számu becses átiratára szeran-

csém van mellékelve tisztelettel elküldeni a következő folyóiratok kitöltött kérdőiveit:

Akadémiai Értesitő

Hadtörténelmi Közlemények

Nyelvtudományi Közlemények

Mathematikai és Természettudományi Közlemények

Mathematikai és Természettudományi Értesitő

Történelmi Szemle

Irodalomtörténeti Közlemények

Bátorkodom megjegyezni, hogy ezeken kivül a M. Tud. Akadémiának még körülbelül 100 iv kiadására /ezer példányban/ vona szüksége.

Budapest, 1921 január 12.

Kiváló tisztelettel

főtitkár

58
1921

MAGYARORSZÁGI TANITÓEGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE
TELEFON 49-55 ELNÖKSÉG: BUDAPEST, I., ~~CZAKÓ-UTCA 6~~ TELEFON 49-55

41 szám.
1920

A Magyar Tudományos Akadémia Elnökségének

Budapest

Nagyméltóságu Elnökség!

A Magyarországi Tanítóegyesületek Országos Szövetsége f. é. augusztus 19-én tartott szövetségtanácsi ülésében, szóvátevén a vállozott körülményekkel, elfogadta előzi előterjesztésemet az ügynevelésről szóló tervezet módosítása és az egységes vezetése Máthé József alelnök kezébe (Budapest, I. Attila-u. 44. sz.) való letétele.

Midőn e körülményt Nagyméltóságodnak tiszteletteljesen bejelentjük, engedjük az alkalmat arra is, hogy a régi gyakorlat alapján szakértőinkkel a Magyar Tudományos Akadémia rendelkezésére is állhassunk.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletünk nyilvánítását.

Budapest, 1920. december 16-án.

Simon Tanár
főtitkár

Máthé
elnök

Érk. 1921. január 14.

59
1921

Összes ülésnek bejelentettem.
A Wodianer-díj odaítélésénél
tanácskozó bizottságba a Szövet-
ség képviselőit meghívtuk.

Budapest 1921. III. 1.

Balogh

430

1921

Nagyméltóságu Miniszter Ur !

A Magyar Tudományos Akadémia mai napon tartott összes ülésén a br. Podiener alapitványnak a f.1921-ik évre eső 1000-1000 korona jutalmát Homor Lajos tatabányai társulati isk.ig.tanitónak és Piller József tiszaujlaki áll.isk.igazgató tanitónak itélte oda.

Az összes ülés határozatából szerencsém van Nagyméltóságodnak a birálati anyag beszerzéséért és azon becses felvilágositásokért,a melyeket a biráló bizottságnak rendelkezésére bocsátani méltóztatott,az Akadémia meleg köszönetét nyilvánitani.

Ugyancsak ezen ülés határozatából fölterjesztem a tanfelügyelők ajánlatait és a jutalom odaitélésére kiküldött bizottságtól készitett minősitvényi táblázatot,valmint a bizottság üléséről szóló jegyzőkönyvet,esetleges további felhasználás végett.

Fogadja Nagyméltóságod kitünő tiszteletem jelentését.

Budapest,1921 március 14.

elnök

Nagyméltóságu

Dr V a s s J ó z s e f

vallás-és közoktatásügyi miniszter urnak

B - 3 -

2/ **MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.**

P. *Budapest, 192* 1. január hó 12.

A Magyar Tudományos Akadémiának

Budapest.

Van szerencsénk értesíteni, hogy az Önök

folyószámláját

a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank által belvárosi fiókja miatt dr. Balogh Jenő ur Budapest, megbízásából, mint a. t. Akadémia főtitkárának adományaképen megtéritett

K. 10.000.- el

f. hó 10-iki *értékkel elismertük, ellenben*

értesitési dijért

K. 3.-al

f. hó 10-i *értékkel megterheltük.*

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Franklin-Társulat nyomdája

érk. 1921. január 14.

61

1921

BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROS TANÁCSA

FŐJEGYZŐSÉG
IKTATÓSZÁM 406
19..... ÉV ..... HÓ..... NAP

1 2 8 9 1 0 / 1920. -III.

7.

A tűzjelzőállomások 1921. évi használati dijának megállapitása.

I.

A tanács a tűzoltófőparancsnokság előterjesztése alapján a tűzjelző-állomások használati dijá az 1921. évre évi Kétszáz /200/ koronában állapitja meg minden egyes tűzjelző állomás után, mely összegnek az évközben ujonnan bekapcsolt állomások után megfelelő havi hányada szedendő be, az évközben leszerelt állomások használati dija szintén havi részletekben számitandó, mely számitásnál a megkezdett hónap egésznek veendő.

Az évi használati dij felül az állomások tulajdonosai a készülék első felszerelési költségeinek megtérítése fejében az első befizetéskor egyszer és mindenkorra ötven /50/ koronát tartoznak fizetni.

Ezen dijmegállapitásokra vonatkozólag kijelenti a tanács, hogy ezeknek a dijaknak egyoldalulag történő bármikori felemelésének jogát fenntartja magának az 1921. éven blül is arra az esetre, ha a netán bekövetkező árdrágulások folytán a tűzjelző állomások fenntartási költségei is ezen időn belül emelkednének.

A használati dij első izben az állomás felállitásának naptári hónapjától számitandó, azontul pedig a mindenkor esetről-esetre megállapitott dij évenként január hó 2-ánelőre fizetendő.

Utasitja ehhezképest a tanács a számvevőséget, hogy a megállapitott összegek befizetésének biztositása iránt intézkedjünk.

Végül utasitja a tanács a tűzoltófőparancsnokságot, hogy a dijak nyilvántartása és az állomások tulajdonosaitól veendő nyilatkozatok dolgában, a jövőben is a 92.437/1917.-III. tan. sz. határozatban foglalt rendelkezések értelmében járjon el.

Közp. nyomt. XXVI. és. 1/a sz.

Székesfővárosi házinyomda 1920

érk. 1921. január 14.

Erről a tanács a tanácsi I. ügyosztályt, a számvevőséget, a tűzoltófőparancsnokságot és az állomások tulajdonosait értesíti.

Kelt Budapesten, a székesfőváros tanácsának 1920. évi december hó 16-ik napján tartott üléséből.

Folkusnázy. s. k.
alpolgármester.

A kiadmány hiteléül:
Budapest, 1920. december 30.

Madarid
s. hiv. igazgató.

62
1921

1 2 8 9 1 0 / 1920. -III.

m. Kl.
e. Sch.

Főiskolai Szociális Telep

Az Egyetemi Közgazdaságtudományi Kar Szociálpolitikai Intézete.

A [illegible] könyvkiadóvállalat

tekintetes I g a z g a t ó s á g á n a k,

B u d a p e s t.

Intézetünk Ujpesten, ebben az elhanyagolt kulturáju munkásvárosban, szociális működésének egyik ágaként népkönyvtárat kivan létesiteni. E népkönyvtár részére feltétlenül szükséges a tekintetes Igazgatóság nagybecsü igazgatása alatt álló könyvkiadóvállalat számos kiadványának megszerzése. Minthogy intézetünk költségvetése szerény keretekben mozog, s a könyvtár részére bevásárlandó könyvek árát, mai nagyságukban megfizetni nem tudna, avval a tisztelettel jeles kérelemmel fordulunk a tekintetes Igazgatósághoz, kegyeskedjék az általunk szolgált nagyjelentőségü célra való tekintettel, a kiadásában az 1918.évig megjelent könyveket az eredeti, s a kiadás idejében megállapitott bolti áron, az 1918. év ota megjelenteket pedig jelentős árkedvezménnyel rendelkezésünkre bocsájtani.

Bizva a tekintetes Igazgatóságnak jóindulatu elhatározásában, melyel általános közérdekü munkánkat minden bizonnyal támogatni fogja, vagyunk

Ujpest, 1920. december hó 31.-én.

Igaz tisztelettel

egyetemi adjunktus.

érk. 1921. január 14.

63
1921

64

1921

Tisztelt Osztály!

Szerencsém van fölkérni, hogy az idei Jahrmann-jutalomhoz bírálók kiküldéséről gondoskodni méltóztassék.

Budapest, 1921 január 12.

Kiváló tisztelettel

főigazgató

A III. o s z t á l y nak.

64

1921

65
1921

Titkos! Titkos!

Szerencsém van értesíteni, hogy cf. évi március[-]hó 5-ről kelt
alapítványi kamatai állami a t. ügyvéd rendelkezésére (pályadíjak
~~jutalmak~~ kitüntetésére):

1. Harsányi (nyelvtudomány) 4000 korona
2. Marczibányi " " 1000 "
3. Bulyovszky (óda) 800 " ~~(tragédia-ra).~~
4. Farkas = Radó (drámai költ.) 200 "
5. Gyöngyösi (népdráma) 2000 "
6. Karácsonyi (szomorújáték) 8000 "
7. Kőszáv (tört. színmű) 2000 "
8. Nádasdy (elbeszélő költemény) 4000 "
9. Ormódy (népirodalom) 1000 "
10. Sámuel (nyelvészet) 300 "
11. Teleki (vígjáték) 2000 "
12. Vajnik (színművek) 800 "

Budapesten 1921. január 14.

kv.t.

fk

I. o.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

Az akadémiai könyvraktár felügyelőjének.

Sziveskedjék a ..... nyomdától átvenni a következő akadémiai kiadvány egész példánykészletét:

..... _____ kötet _____ szám

_____ példány.

E példányokból szolgáltasson át:

..... példányt a főtitkári hivatalnak,
..... „ a hírlapoknak,
..... „ a szerzőnek (szerkesztőnek),
..... „ az akad. könyvraktárba,
..... „ a könyvkiadó-hivatal vezetőjének, ki ezeket a Főtörzskönyv _____ rovata és az e könyv végén felsorolt czímek alatt tegye postára.

Budapest, 18 .....

irodaigazgató.

.....
.....
.....
..... } _____ példányt átvettem.

18 .....

A könyvkiadó hivatal számára:

.....
.....
..... } _____ példányt átvettem.

18 .....

A főtitkári hivatal számára:

65
1921

T. O. !

Szerencsém van értesíteni, hogy a f. évi nagygyűlésen ~~a~~ jótékonyság kitüntetések kitűzésére a Honvédő" alapítványok Kamarai állnak a T. O. rendelkezésére:

1. Bük László (történelem) 2000 K
2. Ipolyi (művelődéstörténet) 2000 K
3. Karácsony (történelem) 800 K
4. Keresztúri Kund (közgazd. pénzügy) 2000 K (utólagos jutalom)
5. Lévay (történelem) 1000 K
6. Lukács Gy. (bölcselet) 2000 K
7. Pollák (—) 1500 K bizottság küldendő ki.
8. Szekfű (jog és államtud.). 2000 K
9. Vigyázó (történelem) 2000 K

Vpp. 1921 jan. 24.

k. f.

T. O.

Ft.

65
1921

T. O.!

Szer. v. értelmében, tek a f. évi nagyrüléseu a Rózsa-rózó alapít=
ványok államuka T. Országk rendelkezésére (pályadíjak kitüzésére):

1. Bolgai (mathematika) 10.000 K
2. Edl=Holzer (önkönyvi) ?
3. Pollák (—) 1500 K (bizottság küldendő ki)
4. Rózsay (természettudomány) 1000 K
5. Jonasz (mathematika) 1200 K
6. Valéri (") 1200 K

~~Koo. f.~~

Vpp. 1921. jan. 14.

Kiv. f.

fl.

a III. Országnak.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

Az akadémiai könyvraktár felügyelőjének.

Sziveskedjék a ..... nyomdától átvenni a következő akadémiai kiadvány egész példánykészletét:

..... _____ kötet _____ szám

_____ példány.

E példányokból szolgáltasson át:

..... példányt a főtitkári hivatalnak,

..... „ a hírlapoknak,

..... „ a szerzőnek (szerkesztőnek),

..... „ az akad. könyvraktárba,

..... „ a könyvkiadó-hivatal vezetőjének, ki ezeket a Főtörzskönyv _____ rovata és az e könyv végén felsorolt czímek alatt tegye postára.

Budapest, 18 .....

..... irodaigazgató.

..... } _____ példányt átvettem.

18 .....

A könyvkiadó hivatal számára:

..... } _____ példányt átvettem.

18 .....

A főtitkári hivatal számára:

.....

Eler (Acad. m.) 1841. I. 11.

A magy. tudományos Akadémia

Lérinteles Főtitkári Hivatalának

Budapesten.

Tudomásomra jutott, hogy az Akademiai Könyvtári Osztály ódon alakját ujabban megváltoztatni szándékozik. Mindenesetre az e tekintetben megtenni szándékolt javaslat az Akademiának minden érdemes tagját közelről érdekli. Ezért szükségesnek tartom, hogy az Akademia ezen ügyben véleményét időben kifejthesse. Főtitkári hivatalból kérem ezen ügyben elfoglalt álláspontját.

Pál és Istvánfalvi Pál emlékére

J.

Érk. 1921. január 14.

Idejön értesítem a megérkezését.

Kiváló tisztelettel

Kulcsárné

Honvédőrmester k. főügyésze

Eger (Érsek m.)

66
1921

Royal Society of Edinburgh,

22 George Street,

8th. January 1921.

Dear Sirs,

The Royal Society of Edinburgh is now in a position to forward certain volumes of its *Transactions*, 4to, and *Proceedings*, 8vo, accumulated during the war, and to reopen the exchange of publications on the same basis as obtained before the war.

Overnoted

~~Undernoted~~ are the last parts of the publications of your Institution received here. We would be pleased to hear from you whether you are willing to supply this Society with the parts published subsequently thereto, and if you would be willing to reopen the exchange of publications interrupted by the war.

On receipt of a favourable reply the above-mentioned volumes will be forwarded. It would facilitate matters if you stated in your reply the last parts of our publications received by your Institution.

Yours faithfully,

for C. G. KNOTT,

General Secretary, R.S.E.

Magyar Tudományos Akademia,

Buda-Pesth,

HUNGARY.

Eunsthr. Stewart,

Asst. Lib. R.S.E.

P.T.O.

67

Érk. 1921. jan. 14.

Mathemat. és természettud. közlemények :- Vol. 31 No. 2.

Nyelvtud. közlemények :- Vol. 41 No 4.

Mathemat. és természettud. Értesitö :- Vol. 31 No. 2.

Nyelvtudom. Értekezések :- Vol. 32 No. 6.

Történettud.-"---------- :- Vol. 23 No. 5.

Történeté Szemle (Revue Historique) Vol. 11 No. 3.

Társadalmi Értekezések Vol. 14 No. 6.

Archaelogiai Értesitö Vol. 33 No. 3

Almanach 1913 (received on the 9/1/14.)

Mathematische und Naturwissenschaftliche Berichte aus Ungarn :-

Band 29. (Received 12/1/14

EGYETEMI
KÖZGAZDASÁGTUDOMÁNYI KAR
DÉKÁNI HIVATALA.

1246/1920. szám.

A Magyar Tudományos Akadémia

Tekintetes Főtitkári Hivatalának

B u d a p e s t .

Az 1920.évi XXXI.tc. értelmében létesitett egyetemi közgazdaságtudományi Kar feladata, hogy a közgazdasági tudományt a tudományos és gyakorlati életbe bevigye. E célját ugy is szolgálja, hogy az egyetemi szemináriumokban a közgazdasági irányu, valamint az ezzel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó folyóiratokat, hetilapokat stb. hallgatóival olvastatja.

Miután azonban a Karnak az ily irányu folyóiratok még nem állanak rendelkezésére, tiszteletpéldány küldése iránt megkeresést intéztünk többek között a Hadtörténelmi Közlemények Szerkesztőségéhez is, ahonnan ezt a megkeresésünket illetékes elintézés céljából mult évi szeptember hó 13-án a Tekintetes Főtitkári Hivatalhoz továbbitották.

Már most az ország ujjáépitésének munkájában a Közgazdasági fakultásra váró jelentős feladatokra való tekintetből -, de azért is, hogy a nemzeti és keresztény irányban müködő tudományos folyóiratoknak minél szélesebb körben való megismerése a magyar ifjuságnak könnyen hozzáférhetővé tétessék,- ezuttal is tisztelettelteljesen kérjük a Tekintetes Főtitkári Hivatalt, hogy a hivatkozott megkeresés szellemében sürgősen intézkedni kegyeskedjék.

Kérjük egyuttal, hogy a Magyar Tudományos Akadémia összes kiadványait, a rendelkezésünkre álló szerény anyagi eszközök

./.

Érk. 1921. január 15

miatt egyelőre ajándékképen a Kar részére szintén megküldeni méltoztassék.

Fogadja a Tekintetes Főtitkári Hivatal a Kar megkülönböztető tiszteletének őszinte kifejezését.

Budapest, 1921. január 8.

Főtitkár

e.i.prodékán.

69
1921

Igazgató Irodás elé.

Kiirt czikk

a Magyar Tudományos Akadémia II.osztálya 1921.január 10-én tartott zárt ülésének jegyzőkönyvéből:

2. Osztálytitkár a főtitkári hivatal átirata kapcsán jelentést tesz a deczember 31-ével lejárt pályázatok eredményéről.E szerint

a/ a Nagyjutalomra /ezzel kapcsolatos Kautz Gyula és Marczibányi-jutalmakra/ ugyszintén

b/ a Sztrokay-jutalomra Csekey István beküldötte öt munkáját.

c/ a Bródy-jutalom, mely 1918-20 években megjelent publiczisztikai mü, vagy kifejtett publiczisztikai müködés jutalmazására szolgál, biráló bizottságába az osztály részéről az osztályelnök elnöklete alatt két tag küldendő ki.

d/ a Wahrmann-jutalom, mely 1915-1920 években megjelent ipari munka vagy kifejtett ipari müködés jutalmazására szolgál, biráló bizottságába a III.osztály elnökének elnöklete alatt az osz-

Attétetik a mult zárt ülés által kiküldött biráló bizottsághoz,melybe még Fellner Frigyes lev.tag küldetik ki.

Birálókul felkéretnek Concha Győző és Angyal Dávid r.tagok.

M. Tud. Akadémiának

tály részéről kiküldendő két tag.

e/ a Schreiber-Kautz-jutalomból /1200 K/ kiírt nyilt pályázatra /A munkanélküliség szempontjából szükséges állami, társadalmi intézmények és rendszabályok/ érkezett egy tervrajz Varga L. részéről.

Birálókul felkéretnek Földes Béla és György Endre r. tagok.

f/ a Lukács Krisztina-jutalomból /2000 K/ kiírt nyilt pályázatra /A tótság letelepedése Magyarországon a középkorban/ érkezett egy tervrajz egy kidolgozott rész kiséretében Dr. Mályusz Elemér részéről.

Birálókul felkéretnek Földes Béla r. és Bernát István l. tagok.

g/ az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztár jutalmából /2000 K/ kiírt nyilt pályázatra /Közgazdasági viszonyaink méltatása Mária Terézia korában/ érkezett egy tervrajz egy kidolgozott rész kiséretében Eckhart Ferencz lev. tag részéről.

Birálókul felkéretnek Domanovszky Sándor és Hóman Bálint lev. tagok.

h/ az Ullmann-jutalomból /800 K/ kiírt pályázatra /Községi üzemek jelentősége/ érkezett egy pályamü.

Birálókul felkéretnek Gaal Jenő r. és Domanovszky Sándor l. tagok.

Birálókul felkéretnek Buday László és Fellner Frigyes lev. tagok.

i/ a Pollák Henrik-jutalomból /1500 K/ kiirt pályázatra /Kőrösi József statisztikus demographiai müködése/ érkezett egy pályamü.

Birálókul felkéretnek Thirring Gusztáv és Kovács Alajos lev.tagok

k/ Nem érkezett pályamü a következő jutalmakból kiirt kérdésekre: Gorove-jutalom 2000 K /A magyar jobbágyság története, nyilt pályázat/, Péczely-jutalom 2000 K /A diplomatika története Magyarországon/, Vigyázó Sándor-jutalom 1200 K. /A magyarság letelepedése s a birtok illetve birtokjog alakulása/, Sztrokay-jutalom 2000 K. /A közigazgatási jogtudomány alaptanai/, Vigyázó Sándor-jutalom 2000 K. /A banderiális szervezet története Magyarországon./

Tudomásul szolgál.

l/ az Ipolyi Arnold-jutalomból az 1920.évi nagygyülésen Domanovszky Sándor l.tag 1920. decz. 31-iki határidővel megbizást nyert ily czimü munka megirására: „A szepesi városok árumegállitási joga". A mü a mondott határidőre elkészült s a szerző azt birálatra benyujtotta.

Véleménynyilvánitásra kiadatik az Ipolyi-alapitvány bizottságának u.m. Csánki Dezső r., Aldásy Antal és Hóman Bálint lev. tagoknak.

K. m. f.

Jegyzőkönyvi hitelesítés

érk. 1921. január 17.

70-77-78

1921

Irattárba

Balogh

Kiirt czikk

a Magyar Tudományos Akadémia II. osztálya 1920. október 4-én tartott zárt ülésének jegyzőkönyvéből:

„3. Olvastatik Berzeviczy Albert elnök urnak az osztályelnökhöz intézett levele, melyben szóvá teszi Széchenyi munkáinak tervezett kiadását, melynek érdekében - hirlapi közlemény szerint - értekezlet tartatott különböző testületek képviselőinek részvételével, kik közt akadémiai tagok is voltak, de maga az Akadémia mint ilyen képviselve nem volt. Ez értekezlet a többi közt elhatározta az Akadémia tulajdonában levő naplók kiadását is. Az Akadémia nem ignorálhatja e dolgot, s ha arra föl nem kérette, magának kell keresnie az utat és módot, hogy az üdvös és örvendetes irodalmi vállalat intézésébe befolyását biztositthassa; erre az Akadémiát nemcsak a naplók tulajdona, hanem alapitója iránt érzett kegyelete is kötelezi. Erre Domanovszky Sándor 1.tag részletesen tájékoztatja az osztályt a megtartott értekezlet czéljáról, mely első sorban a döblingi hagyaték kiadására irányul. Ezt a hagyatékot

a szerencsés megtaláló, Károlyi Árpád még márczius havában a M. Tört. Társulat által kezdeményezett forráskiadás vállalatnak ajánlotta föl; a mai viszonyok között a két kötetre tervezett kiadványhoz mintegy millió koronára volna szükség; ez összeg legnagyobb része a Társulat elnökének fáradhatatlan buzgólkodása következtében biztositva van; ehhez volt szükség az emlitett értekezletre, melyen jobbára a Széchényi István alapitotta egyesületek és testületek képviselői vettek részt. A Naplók uj kiadása bár szóba került, de ezek felől végleges határozat nem hozatott; annak idején a M.Tört.Társulat keresni fogja az Akadémiával való együttmüködést a Naplók kiadása körül és ha ezek kiadására a társadalmi uton összegyüjtendő fedezet meglesz, a Társulat az együttmüködés érdekében átirattal fog fordulni az Akadémiához.

Az osztály a nyert tájékoztatás után annak a véleményének ád kifejezést, hogy e tárgyban külön lépések megtételét a nostani körülmények között nem tartja szükségesnek."

Fejérpataky László
osztálytitkár

Nagyméltóságu Dr. Berzeviczy Albert úrnak,
a M. Tud. Akadémia Elnökének

A Történelmi Társulat átiratát januárban Fejérpataky ő. titkár urnak küldtem, aki emlékezete szerint vissza küldte.

Dr Fraknói úr most nem tudja megtalálni.

1921 február 25. Balogh

Madame mise
Perrier

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

Postabélyeg helye.

Kéziratát ma megkaptuk.

Főtitkári Hivatal.

Kiirt czikk

a Magyar Tudományos Akadémia II. osztálya 1921. január 10-én tar tott zárt ülésének jegyzőkönyvéből:

4. Osztálytitkár felolvassa a Magyar Történelmi Társulatnak az Akadémiához intézett beadványát, melyben Széchenyi István összes munkáinak kiadására irányuló szándékát jelenti be, ehhez az Akadémia támogatását kéri, első sorban a tulajdonában levő kéziratoknak közlés czéljaira leendő átengedésével és kijelenti, hogy a Széchenyi-kiadás dolgában az összeköttetést az Akadémiával, illetőleg az általa e czélra kijelölendő szervvel keresni és ápolni fogja.

Az osztály, Berzeviczy Albert elnök ur felszólalása után, a Magyar Történelmi Társulat bejelentett szándékát örömmel üdvözli és a beadványt az Akadémiának elfogadásra ajánlja. A M.Történelmi Társulattal e czélból leendő állandó kapcsolat eszközlésére legalkalmasabb szervül az Akadémia egyik állandó bizottsága, a Széchenyi-bizottság kinálkozik, mely a II.osztály részéről a következő uj tagokkal volna kiegé-

A M. Tud. Akadémiának

Érk. 1921. január 17.

szitendő: Balogh Jenő r.t. főtitkár, Angyal Dávid, Concha Győző, Csánki Dezső r.tt., Domanovszky Sándor l.t., Fejérpataky László és Gaal Jenő r.tt.

K. m. f.

Jej érro annak
orsz ágyi tagjai

79
1921

Az Igazgató Tanács részéről
még
Gróf Széchenyi Emília

tetében Viszota Gyula l. tag Szily
Kálmán főkönyvtárossal fog
tárgyalni; szükség esetén az
Akadémia Széchenyi bizottsága
dönt.

Arra nézve, hogy a
kiadványban az Akadémia
közreműködését miként kell majd
feltüntetni, várjuk a Nmgod
bölcs vezetése alatt álló Szerk.
ségi Társulatnak ~~legközelebbi~~ esetleg
korrektura levonaton közlendő
javaslatait. Kívánatos lesz az
nak feltüntetése, hogy a kiadás
a M. Tud. Akadémia tulajdon
ban levő kéziratok nyomán az
Akadémia beleegyezésével és közre
működésével készült.

Fogadja Nmgod ki-
váló tiszteletem kifejezését.

Budapest 1921 febr 25.

elnök

Kiadót.
Nmgod
Balogh
főtitkár

Kiadandó
H. Vs.
Verner

Elküldetett 1921 III/4
Balogh

79.
1921.

A kiegészített Széchenyi bizottság álláspontjának Széchenyi műveinek újabb kiadása tárgyában.

Nagyon gr. Klebelsberg Kuno b. t. t.
uramnak, a Magyar Történelmi Társulat
elnökének.

Nagyon Elnök Ur!

A Magyar Történelmi Társulatnak Széchenyi műveinek újabb kiadása tárgyában a M. Tud. Akadémiához intézett beadványára van szerencsém az Akadémia Széchenyi bizottságának megállapodásai alapján a következőkben válaszolni:

Az Akadémia teljes mértékben hajlandó lesz a Történelmi Társulatnak a beadványban kifejezett óhajait teljesíteni.

Dr. Széchenyi István „Blick"-jének kézirata az Akadémia helyiségeiben lesz használható; lemásolását is ugyanitt fogják végezni.

Dr. Széchenyi István naplóit, valamint a Széchenyi muzeumban levő leveleket Kiszpta Gyula l. tag ~~kiadnogja~~ az Akadémiában fogja használni.

Kétes kérdések tekin-

Jegyzőkönyv

felvéve a M. Tud. Akadémia kiegészített Széchenyi bizottságának 1921. február 7.-én tartott üléséről.

Berzeviczy Albert akad. elnök ur elnöklete alatt jelen vannak Szily Kálmán t. t.; gr. Széchenyi Emil ig. t; Angyal Dávid, Beöthy Zsolt, Concha Győző, Csánki Dezső, Fejérpataky László r. tt.; Domanovszky Sándor, Pintér Jenő, Rtt. Viszota Gyula l. tt.; Jegyző: Bálogh Jenő főtitkár.

Elnök ur előterjeszti, hogy a tagokat a f. évi jan. 31-én tartott összes ülésen kiegészített bizottság megalakulhatása végett hívta össze. A bizottságnak legfőbb feladata lesz a Történelmi Társulat nagy Széchenyi kiadásának létrejötten közreműködni és e végből állandó érintkezésben lenni a Tört. Társulatnak Széchenyi bizottságával.

Domanovszky Sándor biz. tag ismerteti a Tört. Társulatnak óhajait és terveit.

Hosszabb eszmecsere után elnök ur a következőkben foglalja össze a bizottság megállapodásait:

Az Akadémia teljes mértékben hajlandó lesz a Történelmi Társulat óhajait teljesíteni.

A „Blick" kéziratai az Akadémia helyiségeiben lesz használhatók, kimásolását is itt fogják végezni.

A naplókat, valamint a Széchenyi muzeumban levő leveleket Viszota Gyula

29
1921.

l. tag, a ki a naplókkal eddig és sokat foglalkozott, ~~ott~~ az Akadémiában fogja használni).

[Viszota Gyula l. t.

Minden kétes kérdés ~~különösen~~ tekintetében, különösen arra nézve, hogy a ~~naplók~~ közzétételnél a naplóknak melyik részeit kell kihagyni, Szily Kálmán főkönyvtárossal közvetlenül tárgyal, szükség esetén a bizottság dönt.

A Történelmi Társulattal megállapodást kell még létesíteni arra nézve, hogy a kiadványban az Akadémia közreműködését miként kell majd feltüntetni? A bizottság javasolja ezt a szöveget:

„Az Akadémia tulajdonában levő kéziratok nyomán az Akadémia beleegyezésével és közreműködésével kiadja a Magyar Történelmi Társulat."

Ftmf.

Látta

Berzeviczy

Jegyezte

Balogh Jenő

főtitkár

A 29 — számhoz
1921.

85
1921

Sehr geehrter Herr Konsulent!

Ihre gesch. ältere Zuschrift vom 12. Dez. 1920. habe ich erhalten und danke ich verbindlichst für die gegebene Aufklärung über den in Ihrem Schreiben erwähnten Betrag. Ich bitte diesen Betrag vorläufig weiter aufbewahren zu wollen, bis die Kommission des Instituts hinsichtlich dessen entscheidet.

Ihren Bericht vom 31. Dez. 1918. samt die Abrechnung habe ich seinerzeit erhalten und der Kommission des Instituts unterbreitet.

Hinsichtlich der Verwaltung des Institutsgebäu-

Riscontrò.
I 17
Vienna

Ihr Hochwohlgeboren
Herrn Konsulent Joseph Ritter v. Schwenst
Rom

R. Ambasciata di Spagna
p. il Governo

Es ist in der Zukunft kaum
alles dann ist, wenn die hies.
sächs. Regierung die Sequestri-
rung des Fiskalats aufheben
wird. Dann erst wird ein Ab-
schluss betreffs der Verwaltung
des Fiskalates getroffen werden
können, wobei Ihnen mein
Ihnen werthes Rath nicht
werden
entbehrlich können.

Ich bleibe mich in Ende
dieses Monats März
für einige Zeit nach Bonn
zu begeben und hoffe bei
Ihrer Anwesenheit mit Ihnen
Ew. Hochwohlgeboren
persönlich in Verbindung
treten zu können.

Mit vorzüglicher Hoch-
achtung

Bonn, den 14. Jan. 1921.

Euer Hochwohlgeboren

ganz ergebenst

85

1921

85

1921

Sehr geehrter Herr Kanzleirat !

Ihre geschaetzten zeilen vom 18.Dec.1920 habe ich erhalten und danke ich verbindlichst für die ergebene Aufklarung über den Ihren Handen erliegenden Betrages.Ich bitte diesen Betrag vorlaufig weiter aufbewahren zu wollen,bis die Kommission des Institutes hinsichtlich dessen entschiedet.

Ihren Bericht vom 31.Dec. 1918 samnt die Abrechnung habe ich seinerzeit erhalten und der Kommission des Instituts unterbreitet.

Hinsichtlich der Verwaltung des Institutsgebaudes in der Zukunft hangt alles davon ab,wenn die Kgl.ital.Regierung dei Sequestrirung des Institute aufheben wird.Dann erst wird ein Beschluss betreffs der Verwaltung des Gebaudes getroffen werden können,wobei wir Ihren werthen Rath nicht entbehren werwden können.

Ich beabsichtige Ende des Monates Marz für einige Zeit nach Rom zu kommen und hoffe bei dieser gelegenheit mit Eurer Hochwohlgeborenen persönlich in Verbindung treten zu können.

Mit vorzüglicher Hochachtung

Budapest 14.Jan.1921.

Eurer Hochwohlgeborenen

ganz ergebener

Sr Hochwohlgeboren

Herren Kanzleirat Josepf Ritter v.Schwendt

R o m .

R. Ambasciata di Spagna p. il Quirinale

DR. FEKETE GYULA
ÜGYVÉDI IRODÁJA
KAPOSVÁROTT.
(HONGRIE).

921.I.9.

Kegyelmes Uram!

Csak most,hogy m.é.ügyvédi munkámat az ujév alaklmával aprópénzre válthatom,jutok hozzá,hogy a magyar tudományosság iránt erőimhez mért kötelességemet teljesitsem.1500k-t utaltam át postatakarékpénztárilag a M.tud.Akademiának czimére és czéljaira azon érzésem és meggyőződésem alapján,hogy a tudomány fejlesztése és a magyar tudományosság s müveltség terjesztése adja meg a természetes forrást s jogalapot a politikai hegemoniának további fentartására régi csonkitatlan hazánkban,amely után minden hazafias lélek vissza-visszavágyik.

Fogadja Nagyméltóságod e csekélységet a bölcs vezetése alatt álló Tud.Akademia részéről szent kivánságaim zálogául.

Alázatos szolgája

Fekete Gyula

Érk. 1921. január 18.

87
1921

Bejelentettük

WOLFNER S. BUDAPEST
V., DRÁVA-UTCA 16

359 **Számla**

Budapest, 192 1. január 14.

Telefon: 24—35.

Magyar Tudományos Academi

Academia-utca 2

ottam b. címére: 5o%-os dézsmafából:

		Ár	Összeg kor.	fill.
2ooo kg.	pritott tüzifát	165.4o	K 3 3 o	8.-

Maximális árú ab telep

Kifizetve

WOLFNER S.

46932 WOLFNER BUDAPEST

Érk. 1921. január 18.

88
1921

34721 4

Ellennyugta *
(Utalvány nélkül érvénytelen)

1 kocsi 20. q súlyú **tűzifát**

[illegible]

cégtől átvettem.

M. Tudományos Kad.

Átadtam:

Budapest, 1921. Jan. 14.

A kocsi indult a telepről [illegible]ól dél előtt [illegible]után

[illegible]kor. 1/4 12.

[illegible]

aláírás 2630
6 30
K, 2000

* Tintával töltendő ki.

Érk. 1921. január 18.
88
1921.

Tudományos Akadémia

Budapest

Kérem szives értesitésüket a mellékelt válasz bélyeg
Kiséretében, hogy hol lehet értékesiteni, vagy menyit ér a köles
bör kölésben, latin szövegben:

Corpus Juris Hungarici
seu
Decretum Generale
Opus Tripartitum Juris Consuetudinarii ejusdem
Regni, Authore Stepfan De Werbőczi
Anno M. D66. Li.

Szives értesitésüket előre is köszönve maradtam

hazafias üdvözlettel

Körösm Barnabás

Balassagyarmat, Teleki ut 11.

u.i. a könyv jó állapotban van.

érk. 1921. január 17.

89
1921

Megvan az 1751-i kiadás
nálunk.

Más-még nem volt,
mint antiquárius. Az
is csak foltaláron

Szily
A kérdést tevőnek válaszoltam
Bp. 1921. II 4
Balogh

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZETI FŐPÉNZTÁRI ELISMERVÉNY

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

146. könyv. 82 szám. *Budapest, 19* 1. jan 20.

Elismerjük, hogy mai napon intézetünk pénztárába Nagyrévi takar

Bernfeld Henrik ifj.

által

1500 *kor.* — *fillér, azaz* Ezerötszáz kor

megbizásából

befizettetett, mely összeg czégjegyzéssel ellátott értesitès mellett Nagyr

Takarékpénztár részére

folyószámadása javára fog iratni, miáltal ezen elismervényünk jogérvénye megszünik.

A MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET
FŐPÉNZTÁRA

Nyomtatványszám 336. Franklin-Társulat nyomdája

Egyszeri.

ark. 1921. január 19.

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

91
1921

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat
Ungarische Allgemeine Kohlenbergbau Actien Gesellschaft

BRIKETTGYÁR: — BRIKETTFABRIK:
TATABÁNYA.
CEMENTGYÁR: — CEMENTFABRIK:
FELSŐGALLA.
MÉSZTELEPEK: — KALKWERKE:
FELSŐGALLA. MISKOLCZ.

BÁNYÁK: — WERKE:
TATA (TOTIS)
DOROG, TOKOD

SÜRGÖNY-CZIM: — TELEGRAMME:
BRIKETT.
TELEFON-SZÁMOK: — TELEPHON-NUMMERN:
149—85, 149—87,
149—86, 149—88,
b—53 (interurban).

Budapest, 1921. január 15

V., Zoltán-utca 2—4.

Nyugtató

Kérjük mindennemü levelünket „Részvénytársaság“ címre küldeni.
Wir bitten, sämtliche Korrespondenzen „Actiengesellschaft“ zu adressieren.

K 11619.- azaz Tizenegyezerhatszáztizenkilenc 1920 koronáról, mely összeget a M.kir. tudományos akadémiának Budapest szállitott 150 q tatai szén ára fejében, annak a m.kir. postatakarékpénztár utján történő átutalása után, 1920. évi november 30-án kelt számlánk teljes kiegyenlitésére használjuk fel.

MAGYAR ÁLTALÁNOS KŐSZÉNBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSULAT

K 11,619.-

ad 94

1921

_____ szám

Magyar Általános Kőszénbánya
Részvénytársulat.

929

BRIKETTGYÁR: TATABÁNYA

BÁNYÁK: TATA, (TOTIS) DOROGH, TOKOD.

MÉSZTELEPEK: FELSŐGALLA ÉS MISKOLCZ-DIÓSGYÖR

CEMENTGYÁR: FELSŐGALLA

POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI-CLEARING-SZÁMLA 1685.
OSZTRÁK POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI-CLEARING-SZÁMLA 846.616.

SÜRGÖNYCZIM: BRIKETT.

Budapest, 1920 november 30.
V, Zoltán-utcza 2-4.

T. Magy. Kir. Tudományos akadémia

Budapest

Nagyszerencsénk a becses megrendelése folytán elszállított szénről ezennel számlával szolgálni, azon kéréssel, miszerint annak összegét kiegyenlíteni szíveskedjék.

Reméljük, hogy küldeményünk teljes megelégedését nyerte el, kérjük becses megbízásainak megujítását és maradtunk

teljes tisztelettel

MAGYAR ÁLTALÁNOS KÖSZÉNBÁNYA
RÉSZVÉNYTÁRSULAT.

Küldtünk rendelete szerint számlájára és veszélyére Bpest-Lipótváros vére ra

Fizetendő Budapesten

Hó	Nap	102	Métermázsa	Ár	Összeg
nov.	13	tatai Stockaszenet 2+0991	150		
		helyt Felsőgalla		7650	11475.–
				16	24.–
					11499.–
		nyugtabélyeg Költség			120.–
					11619.–

Melléklet 1 nyugta

Fizetések kizárólag postatakarékpénztári számlánkra vagy nyugtáink ellenében teljesítendők.

Érk. 1921. január 20.

94
1921

94
1921

A Magyar Általános Kőszénbánya R. T.

T. Igazgatóságának

Budapest

(929 számu
Ma vett ir. átiratára)

Szerencsém van tisztelettel értesíteni, hogy ~~a~~
a november 30=án vett számla teljes kiegyenlítésére
a M. Frd. Akadémia november 15=én előre kiutalva =
vagott a T. Igazgatóság ~~kére~~ részére 10.524 koronát. Az
utalványt kézbesítő körmöcbányai tanúsága szerint Sebő"
igazgató át november 15=én átvette.

Bpp. 1921. január 20.

Kiváló tisztelettel

Balogh
főtitkár

Bátor vagyok megjegyezni, hogy a ii. 61/k (számla) összeg
az előre kért és kiutalványozott összegnél nagyobb, a mi talán
~~valami~~ félreértésen alapul.

94/1921.

FRANKLIN-TÁRSULAT

MAGYAR IRODALMI INTÉZET ÉS KÖNYVNYOMDA.

Budapest, 1920 évi december 6.

A Magyar Tudományos Akadémia
Budapest

Van szerencsénk
13221 K —f-ről szóló számlánkat
szives kiegyenlitès czéljából ezennel megküldeni.

Teljes tisztelettel

FRANKLIN-TÁRSULAT
MAGYAR IRODALMI INTÉZET ÉS KÖNYVNYOMDA.

2 drb melléklet.

Franklin-Társulat nyomdája

94

1921

A Magyar Általános Kőszénbánya R.T. T. Igazgatóságának

Budapest.

Van vett 929 számu b.átiratára szerencsém van tisztelettel értesiteni,hogy a november 30-án kelt számla teljes kiegyenlitésére a M.Tud.Akadémia november 15-én előre kiutalványozott a T.Igazgatóság részére 10.524 koronát.Az utalványt kézbesitőkönyvünk tanusága szerint Sebő igazgató ur november 15-én átvette.

Bátor vagyok megjegyezni,hogy a 11.619 K számla összeg az előre kért és kiutalványozott összegnél nagyobb,a mi talán félreértésen alapul.

Budapest,1921 január 20.

Kiváló tisztelettel

főtitkár

Nagyméltóságu Miniszter Ur !

Id.Rekár Imre ur,a Közraktárak nyugalmazott igazgatója 100.000 /egyszázezer/ koronát adományozott az Akadémiának alapitványul,hogy az összegből "Nyelvvédelmi alap" létesittessék, melynek kamatjövedelme különösen a megszállt területek magyar lakossága érdekében használtassék fel.

Id.Rekár Imre ur alapitványa decemberelején befolyt az Akadémia vagyonát kezelő Magyar Földhitelintézethez.A betétek zárolás e alkalmával az alapitványi összeg egy része /61.500 K / az akadémia folyószámláján volt s igy zárolás alá kerülvén,a miniszteri rendelet értelmében 13.098 K 60 fillér levonattott az alapitványi tőkéből.

Minthogy ez az alaptiváng rendkivül fontos nemzeti és kulturális érdekek védelmét tüzte ki czélul maga elé, az alapitványi tőke csökkenése a kitüzött czél megvalósitásának lehetőségét is csökkenti.Annek következtében mély tisztelettel kérem Nagyméltóságodat,hogy

az id.Rekár Imre ur 100.000 K adományából zárolt 13.098K86 ft, méltóztassék a zárolás alól föloldani,illetőleg az alapitványnak visszafizettetni.

Fogadja Nagyméltóságod kitünő tiszteletem jelentését.

Budapest,1921 január 20.

elnök

Nagyméltóságu

Hegedüs Lóránt

m.kr.pénzügyminiszter urnak

Budapest.

95

1921

Nagyméltóságú miniszter úr!

Id. Pakár Imre úr, a közvagyonnak megalapozott igazgatója 100.000 (egyszázezer) K-t ~~alapítványul tett az Akadémiának~~ adományozott az akadémiának alapítványul, hogy ez összegből „Nyelvvédelmi alap" létesíttessék, melynek kamatjövedelme különösen a meggyállt területek magyar lakosságának magyar nyelvű kiadványokkal való ellátására ~~fog fölhasználtatni~~ előnyében használtassék föl.

Id. Pakár Imre úr alapítványa decemberben (folyó évi) folyt be az Akadémia pénztárába. A betétek zárolása alkalmával az alapítványi összeg egy része (61.500 K) az Akadémia folyószámláján volt s ily zárolás alá kerülvén, a miniszteri rendelet értelmében 13.098K86 fillér levonatott az alapítványi tőkéből.

Mindkettő az az alapítvány rendkívül fontos nemzeti (és kulturális) érdekeket (védelmét) ~~fog védelmében részesíteni~~ tűzte célul maga elé, az alapítványi tőke összegének megvalósításának lehetőségét is összegezni. Ennek következtében mély tisztelettel kérem nagyméltóságodat, hogy az id Pakár Imre 100.000 K) adományából (járult) 13.098K86 fillért méltóztassék a zárolás alól feloldani, illetőleg az alapítványnak visszafizettetni.

Fogadja nagyméltóságod kitűnő tiszteletem jelentését.

Budapest, 1921. január 20.

l. I/20 Balogh

nagym. Hegedüs Lóránt

alnök

m. kir. pénzügyminiszter úrnak

pp.

Budapest 1921 jan. 14.
Hungária-szálló.
Türr István u. 1.

Tekintetes Uram!

Szíves kívánságod szerint elő-
zetes értesítésemre írásba-
is foglalom és kérlek alássan, lép-
tessen annak teljesítését a m. tud.
Akadémiától kieszközölni.

Új értesülésem, hogy Aischylos-
fordításom példányai az Akadémiá-
nál már elfogytak s nálam már
szolgálatra is egy pár kiadó a dolog
állásáról. Én természetesen csak
akkor szerepelhetek új kiadásról,
ha a t. Akadémiától megnyerem
a rendelkezési jogát. Erre nagyon

csekély bátor kéémi s megjegyzem, ar
hogy ha netalán volnának még a
Arjchylasból így neu. Euda-pél-
dányok, azokat szerencsésen köze
lesége volna az új kiadónak meg-
venni; másfelől, ha a k. Akadémia
a kiadás jogát így csak bizonyos
összegért volna hajlandó átengedni,
azt hiszem, ennek a szerzői tiszteled.
díj vallaná a Kárát, a mennyiben
a kiadó ezt a különegés valósági
műveg abból vonná le. Ezt azt
hiszem, hogy a k. Akadémia által
egyes füzetek szintelenedig a mun-
ka elfogyása által más megtérülé-
nek tekinthető. Minthogy pedig
a k. Akadémia az elfogyott munka
új kiadására nem vállalkozik,

are gondolom, hogy arra semmiképen alkalmas
alanyá megnevelésemnél, hogy az elfogott
munka vérmét a koronaság keresztbe
kerülhessen. Tisztelettel kérem tehát a
tekintetes Akadémiát, hogy az Aischylos-
fordításával való megbízásom
jogát nekem, mint fordítónak
megadni méltóztassék.

A mennyiben helyes abbeli értesülésem, hogy Euripidesem "első"
kötetéből sem lehet kapni sem
kötött, sem fűzött példányt, kérem
a t. Akadémiát, hogy az Aischylos-
ra vonatkozólag kére engedményét
Euripides első kötetére is kiterjeszteni kegyeskedjék.

Kérelmem teljesítésének ináramló
semmi jóindulatú akadályt ismételten

Érk. 1921. január 22

Kérem, a legszívesebb intézkedést
97
1921
vagyok tisztelő híved

L. Szegedi János

Még említeném, hogy a biliniguis
kiadásai Euripides kiadási jóga
a Franklin-Társulaté. Azért
nem vettem bele kérésembe
az ezen vonatkozó engedmények

Megvárlak

VI.

A m.kir. vallás - és közoktatásügyi miniszter től.-

163.439/920 szám.
IV.b.

A Magyar Tudományos Akadémia nagy-
tekintetü Elnökségének, Budapest.-

1920.XII.hó 4-én 801. szám alatt kelt felterjesztésére közlöm, hogy az épületre vonatkozó administrativ ügyekben az Akadémiai Bizottság Elnöksége a római magyar kir.követséggel a Külügyminiszterium utján közvetlenül levelezhessen s hogy a Bizottság Oneri Miklóst akár fizetés-emelés utján, akár egy összeg kiutalásával megjutalmazza.

a Római Történeti Intézet Bizottságának elnökségét felhatalmazta

Budapest, 1921.január hó 3.

A miniszter helyett:

államtitkár.

Rómában. természetes, hogy a magyar állam tulajdonába visszaszállandó épület felett csak a magyar kir. kormány képviselete gyakorolhatja a felügyeleti teendőket. Erre való tekintettel már most van szerencsém Nagyméltóságodat megkeresni, méltóztassék intézkedni oly irányban, hogy az épület feletti felügyeletet annak idején a quirináli magy. kir. követség uj irodaszemélyzetének egyik tagja vegye át.

Ezzel kapcsolatban van szerencsém Nagyméltóságoddal közölni, hogy a Római Magyar Történeti Intézet épületére vonatkozó adminisztrativ ügyekben a Magyar Tudományos Akadémia Római Történeti Bizottsága elnökségét felhatalmaztam, hogy a római magyar kir.követséggel a nagyméltóságod vezetése alatt álló miniszterium utján közvetlenül levelezhessen a kezelés egyszerüsitésének érdekében.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem nyilvánitását.

Budapest, 1911 január hó 3.

A miniszter helyett:

dr. Pekár Gyula s.k.

államtitkár.

A másolat hiteléül:

Erdélyi László

irodafőtiszt.

Érk. 1921. január 22.

98
1921

Kiadatik Áldásy Antal l. t.
biz. előadónak.

Budapest, 1921. január 22.

Balogh
főtitkár

A m.kir. vall.és közokt.miniszternek jelen kelet és ügyszám alatt a m.kir. Külügyminiszter urhoz intézett átiratának• mása:

A magyar békeszerződésnek a nemzetgyülés által történt elfogadása folytán előreláthatólag rövidesen az entente-államokkal fennálló ellenséges állapot tényleges en is megszünik. Előreláthatólag követni fogja ezt az egyes entente-államok által lefoglalt magán-és állami vagyon kérdésének rendezése is, és remélhető, hogy Olaszország, ugy ahogy ezt a római -német tudományos intézetekkel tette, a Római Magyar Történeti Intézet visszaadása elől sem fog elzárkózni, hanem azt a magyar állam tulajdonába visszabocsájtandja.

Az intézet épületében jelenleg, mint ez Nagyméltóságod előtt is ismeretes, a quirináli magyar követség hivatalos helyiségei vannak elhelyezve. Értesülésem szerint a tárgyalások folyamatban vannak aziránt, hogy az olasz kir. kormány a lefoglalást megszüntetve, az intézetet visszaadja, de ezek a tárgyalások eddig még eredményre nem vezettek.

Elsőrangu nemzeti érdek fűződik ahhoz, hogy a békeszerződés életbelépése után a nemzetközi érintkezések tudományos téren is megindulhassanak. Ezen érintkezések felvétele kétségkivül Olaszországban lesz legkönnyebben eszközölhető, amely a háboru előtt is a magyar tudományos kutatásokat lehetőleg megkönnyitette, és amely Magyarország iránti rokonszenvének a multban oly sokszor kifeje-

zést adott. A Magyar Tudományos Akadémia Római Történeti Bizottsága legközelebb munkába szándékszik venni az intézet által eszközlendő tudományos kutatások programmját, hogy mihelyt a kellő alkalom kínálkozik, az intézet tudományos működését megkezdhesse.

Az intézet jövő működésének létfeltétele azonban, hogy az intézet épülete a magyar állam tulajdonába ismét visszakerüljön és eredeti rendeltetését szolgálhassa. Tisztelettel kérem Nagyméltóságodat, méltóztassék befolyását Rómában latbevetve, az olasz kir.kormánynál az intézet zárlatának feloldását és a magyar állam tulajdonába való visszaadását nyomatékosan megsürgetni és kieszközölni.

Ezzel kapcsolatban szerencsém van Nagyméltóságod figyelmét még más körülményekre is felhívni.

Az intézet épülete feletti felügyeletet és általában annak gondozását 1915.óta a volt cs.és kir. quirináli nagykövetségi iroda tanácsosa lovag Schwendt eszközölte, aki Olaszországnak a háborúba való belépése után a római spanyol kir.nagykövetséghez osztatott be szolgálattételre s ezen a réven a háboru egész folyása alatt Rómában tartózkodott s jelenleg is ott van. Schwendt ur az egész idő alatt a legnagyobb körültekintéssel és ügybuzgalommal intézte az épület ügyeit és jórészt neki volt köszönhető, hogy az intézet épülete hadicélokra nem foglaltatott le és csak 1918.őszén következett be annak lefoglalása. Azóta az intézet ügyét az olasz kir.kormány által kirendelt zárgondnok kezeli. Amennyiben a tárgyalások az intézet visszaadása iránt eredménnyel fognak járni, fel fog merülni az intézet épülete feletti ideiglenes felügyelet kérdése is. Minthogy jelenleg Magyarországnak már külön képviselete van

MTA KÖNYVTÁRA
BUDAPEST
KÉZIRATTÁR

AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1921

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

146. könyv. 824 szám. *Budapest, 19*1. jan. 20.

1511

Elismerjük, hogy mai napon intézetünk pénztárába Nagyszőllős városi

Bedroha Jenő ur

által

1500 kor. — fillér, azaz Ezerötszáz kor.

megbizásából

befizetett, mely összeg cégjegyzéssel ellátott értesités mellett Nagyszőllős városi Takarékpénztár

folyószámadása javára fog iratni, miáltal ezen elismervényünk jogérvénye megszünik.

A MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET
FŐPÉNZTÁRA

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Nyomtatványszám 336. Franklin-Társulat nyomdája

Egyszeri.

ark. 1921. január 19.

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

1146. konyv. ...szám. Budapest, 19

91
1921

Ellenértük, hogy mai napon intézetünk pénztárába

által

ker. ... filler, azaz ...

mondván

bejelentett mely összeg részünkre által átvétetik mellett

feljegyeztetni jogot ...

A MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET
FŐPÉNZTÁRA

Egyszeri.

Nyomtatványszám 3306. Franklin-Társulat nyomdája

ÁLLAMI LEVÉLTÁR

_____ szám

Magyar Általános Kőszénbánya
Részvénytársulat.

929

BRIKETTGYÁR: TATABÁNYA

POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI-CLEARING-SZÁMLA 1685.
OSZTRÁK POSTATAKARÉKPÉNZTÁRI-CLEARING-SZÁMLA 846.616.
SÜRGÖNYCZIM: BRIKETT.

BÁNYÁK: TATA, (TOTIS) DOROGH, TOKOD.

MÉSZTELEPEK: FELSŐGALLA ÉS MISKOLCZ-DIÓSGYŐR
CEMENTGYÁR: FELSŐGALLA

Budapest, 1920 november 30

V. Zoltán-utcza 2-4.

T. Magy. Kir. Tudományos akadémia

Budapest

10 FILLÉR

Szerencsénk a becses megrendelése folytán elszállított szénről ezennel számlával szolgálni, azon kéréssel, miszerint annak összegét kiegyenlíteni szíveskedjék.

Remélve, hogy küldeményünk teljes megelégedését nyerte el, kérjük becses megbízásainak megujítását és maradtunk

teljes tisztelettel

MAGYAR ÁLTALÁNOS KÖSZÉNBÁNYA
RÉSZVÉNYTÁRSULAT.

Küldtünk rendelete szerint számlájára és veszélyére Bpest-Lipótvárosi áll-ra

Könyvelve

Fizetendő Budapesten

Hó	Nap	102	Métermázsa	Ár	Összeg
nov.	13	tatai Szorkaszenet 270991	150		
		helyt. Felsőgalla		7650	11475 –
		AZ ORSZÁGOS SZÉNKER		16	24 –
					11499 –
		nyugtabélyeg költség			120 –
					11619 –

Kiegyenlítve

Nyugta

Fizetések kizárólag postatakarékpénztári számlánkra vagy nyugtáink ellenében teljesítendők.

KALMÁR H. BUDAPEST, 13 K. 52. SZ. (1914)

Érk. 1921. január 20.

94
1921

Magyar Általános Kőszénbánya Részvénytársulat
Ungarische Allgemeine Kohlenbergbau Actien Gesellschaft

BRIKETTGYÁR: — BRIKETTFABRIK:
TATABÁNYA.
CEMENTGYÁR: — CEMENTFABRIK:
FELSŐGALLA.
MÉSZTELEPEK: — KALKWERKE:
FELSŐGALLA. MISKOLCZ.

BÁNYÁK: — WERKE:
TATA (TOTIS)
DOROG, TOKOD

SÜRGÖNY-CZIM: — TELEGRAMME:
BRIKETT.
TELEFON-SZÁMOK: — TELEPHON-NUMMERN:
149—85, 149—87,
149—86, 149—88,
b—53 (interurban).

Budapest, 1921. január 15

V., Zoltán-utca 2—4.

Nyugtató

Kérjük minden nemü levelünket ... -fiók 125" címre küldeni.
Wir bitten, sämtliche Korrespondenzen ... Postfach 125" zu adressieren.

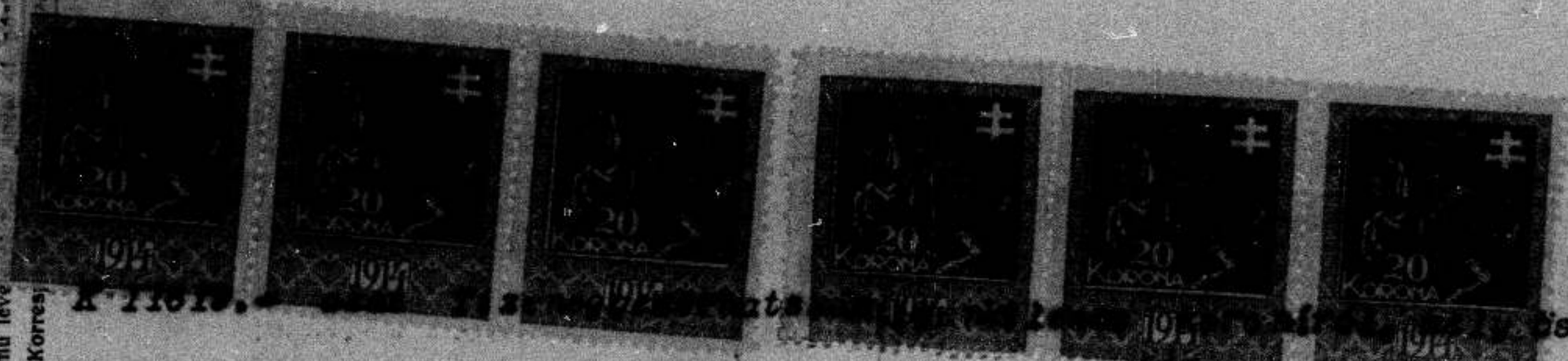

K 11,619.-

A Tisztelt ... összeget a M.kir. tudományos akadémiának Budapest szállitott 150 q tatai szén ára fejében , annak a m.kir. postatakarékpénztár utján történő átutalása után, 1920. évi november 30-án kelt számlánk teljes kiegyenlitésére használjuk fel.

MAGYAR ÁLTALÁNOS KŐSZÉNBÁNYA RÉSZVÉNYTÁRSULAT

K 11,619.-

ad 94

1921

94
1921

a Magyar Általános Kőszénbánya R. T.

T. Igazgatóságának

Budapest

(929 számú
ma vett b. átiratára)

Szerencsém van tisztelettel értesíteni, hogy ~~a~~
a november 30-án zárt számla teljes kiegyenlítésére
a M. Ftd. Akadémia november 15-én előre kiutalva =
vrozott a T. Igazgatóság ~~kam~~ részére 10.524 koronát. az
utalványt készpénztárunk tanúsága szerint sebő"

igazgató ér november 15-én átvette.

Bp. 1921. január 20.

Kiváló tisztelettel

Balogh
főtitkár

Bátor vagyok megjegyezni, hogy a 11.614 (Korona) ~~összeg~~ összeg
az előre kért és kiutalványozott összegnél nagyobb, a mi talán
~~valami~~ felvevőtéren alapul.

94/1921

FRANKLIN-TÁRSULAT

MAGYAR IRODALMI INTÉZET ÉS KÖNYVNYOMDA.

Budapest, 1920 évi december 6.

T. Magyar Tudományos Akadémia

Budapest

Van szerencsénk

13221 K — f-ről szóló számlánkat

szives kiegyenlités czéljából ezennel megküldeni.

Teljes tisztelettel

FRANKLIN-TÁRSULAT

MAGYAR IRODALMI INTÉZET ÉS KÖNYVNYOMDA.

2 drb melléklet.

Franklin-Társulat nyomdája

94

1921

A Magyar Általános Kőszénbánya R.T. T. Igazgatóságának

Budapest.

Ma vett 929 számu b.átiratára szerencsém van tisztelettel értesiteni,hogy a november 30-án kelt számla teljes kiegyenlitésére a M.Tud.Akadémia november 15-én előre kiutalványozott a T.Igazgatóság részére 10.524 koronát.Az utalványt kézbesitőkönyvünk tanusága szerint Sebő igazgató ur november 15-én átvette.

Bátor vagyok megjegyezni,hogy a 11.619 K számla összeg az előre kért és kiutalványozott összegnél nagyobb,a mi talán félreértésen alapul.

Budapest,1921 január 20.

Kiváló tisztelettel

főtitkár

Nagyméltóságú Miniszter úr!

Id. Pekár Imre úr, a közgazdaságnak ünnepelt igazgatója 100.000 (egyszázezer) K ~~alapítványt tett az Akadémiánál~~ adományozott az Akadémiának alapítványul, hogy ez összegből „Hadsegélyezési alap" létesíttessék, melynek kamatjövedelme különösen a mozgósított területek marad lakosságának ~~segélyezésére~~ tisztviselőkkel való ellátására fog fölhasználtatni / előnyében használtassék föl.

Id. Pekár Imre úr alapítványa decemberében (befolyt) az Akadémia varrónál levő Magyar Földhitel-Intézethez. a betétek zárolása alkalmával ~~az~~ az alapítványi ünnepi rész (61.500 K) az Akadémia folyószámláján volt s ily zárolás alá kerülvén, a miniszteri rendelet értelmében 13.098K86 fillér levonatott az alapítványi tőkéből.

Illinkább ~~Ez~~ az az alapítvány rendkívül fontos nemzeti (és kulturális) védelmi érdekeket ~~szolgál~~ szolgál, tisztelettel szólul maga elé, az alapítványi tőke csökkenése a kitűzött czél megvalósításának lehetőségét is csökkenti. Ennek következtében mély tisztelettel kérem Nagyméltóságodat, hogy

az id Pekár Imre 100.000 K adományával (zárolt) 13.098K86 fillért mellőztassék a zárolás alól feloldani, illetőleg az alapítványnak visszafizettetni.

Fogadja Nagyméltóságod kitűnő tiszteletem jeleulését.

Budapest, 1921. január 20.

alázatos

Nagym. Hegedüs Lóránt

m. kir. pénzügyminiszter úrnak

Bps.

l. I/20 Balogh

Nagyméltóságu Miniszter Ur !

Id.Pekár Imre ur,a Központi Közraktárak nyugalmazott igazgatója 100.000 /egyszázezer/ koronát adományozott az Akadémiának alapitványul,hogy az Összegből "Nyelvvédelmi alap" létesittessék, melynek kezelése különösen a megszállt területek magyar lakossága érdekében használtassék fel.

Id.Pekár Imre ur alapitványa decemberben befolyt az Akadémia vagyonát kezelő Magyar Földhitelintézethez.A betétek zárolása alkalmával az alapitványi összeg egy része /61.500 K / az akadémia folyószámláján volt s igy zárolás alá kerülvén,a miniszteri rendelet értelmében 13.098 K 60 fillért levonattott az alapitványi tőkéből.

Minthogy ez az alaptivány rendkivül fontos nemzeti és kulturális érdekek védelmét tüzte ki czélul maga elé, az alapitványi tőke csökkenése a kitüzött czél megvalósitásának lehetőségét is csökkenti.Ennek következtében mély tisztelettel kérem Nagyméltóságodat,hogy

az Id.Pekár Imre ur 100.000 K adományából zárolt 13.098K86 ft méltóztassék a zárolás alól föloldani,illetőleg az alapitványnak visszafizettetni.

Fogadja Nagyméltóságod kitünő tiszteletem jelentését.

Budapest,1921 január 20.

elnök

Nagyméltóságu

Hegedüs Lóránt

m.kr.pénzügyminiszter urnak

Budapest.

95

1921

Budapest, 1921 jan. 14.
Hungária-szálló.
Türr István u. 1.

Kegyelmes Uram!

Szíves kívánságod szerint elő szóval előadott kérésemet írásba is foglalom és kérlek alássan, legyen kegyes annak teljesítését a m. kir. Akadémiától kieszközölni.

Úgy értesültem, hogy Aischylos-fordításom példányai az Akadémiánál már elfogytak s nálam már tudakozódnak is egy uj kiadó a dolog állásáról. Én természetesen csak akkor tárgyalhatok uj kiadásról, ha a t. Akadémiától megnyerem a rendelkezési jogát. Erre nézve

kelnek bátor kémi s megjegyzem, az
hogy ha netalán volnának még a
kiadásból vissza, ezeket példá-
dányok, azoknak szerzőrészben köte-
lessége volna az új kiadónak meg-
venni; másfelől, ha a t. Akadémia
a kiadás jogát is csak bizonyos
időszakra volna hajlandó átengedni,
azt hiszem, ennek a szerzői tiszteletdíj vallana a Rárét, a mennyiben a kiadó ezt a különczáris műtárgy abból vonná le. Ez az összeg, hogy a t. Akadémia által egyes füzetek kiintegetik a munka elfogyása által mai megtérülnek tekinthető. Minthogy pedig a t. Akadémia az elfogyott munka új kiadására nem vállalkozik,

are gondolom, hogy azt semmiképen akarja megnehezíteni, hogy az elfogott munka vérét a körösség kezébe kerülhessen. Tízezerekkel kerem tehát a t. Akademiát, hogy az Aischylos-fordításával való versenyzésre jogát nekem, mint fordítónak megadni méltóztassék.

A mennyiben helyes abbeli érzésem, hogy Euripidesem elsö Kürtéből sem lehet kapni sem kölönb, sem fürödt példányt, kerem a t. Akademiát, hogy az Aischylos-ra vonatkozólag kéré engedményét Euripides első körének is kiterjeszteni kegyeskedjék.

Kérelmem teljesítésére ingyenes versek jóindulatában ismételten

Érk. 1921. január 22

Kérem, a beszerzésébe utasítással
vagyok

97

1921

Tisztelő híved

L. Lenzsei János

Még értesítlek, hogy a bilinguis
kiadású Euripides kiadási joga
a Franklin-Társulaté. Azért
nem veszem bele kérésembe
az erre vonatkozó eggedményt

Hazavárlak

VI.

A m.kir. vallás - és közoktatásügyi minisztertől.-

163.439/920 szám.
IV.b.

A Magyar Tudományos Akadémia nagy-
tekintetü Elnökségének, Budapest.-

1920.XII.hó 4-én 801. szám alatt kelt felterjesztésére közlöm, hogy az épületre vonatkozó adminisztratív ügyekben az Akadémiai Bizottság Elnöksége a római magyar kir.követséggel a Külügyminiszterium utján közvetlenül levelezhessen s hogy a Bizottság Oneri Miklóst akár fizetés-emelés utján, akár egy összeg kiutalásával megjutalmazza.

a Római Történeti Intézet Bizottságának elnökségét felhatalmazta

Budapest, 1921.január hó 3.

A miniszter helyett:

államtitkár.

Rómában. természetes, hogy a magyar állam tulajdonába visszaszállandó épület felett csak a magyar kir. kormány képviselete gyakorolhatja a felügyeleti teendőket. Erre való tekintettel már most van szerencsém Nagyméltóságodat megkeresni, méltóztassék intézkedni oly irányban, hogy az épület feletti felügyeletet annak idején a quirinali magy. kir. követség uj irodaszemélyzetének egyik tagja vegye át.

Ezzel kapcsolatban van szerencsém Nagyméltóságoddal közölni, hogy a Római Magyar Történeti Intézet épületére vonatkozó adminisztrativ ügyekben a Magyar Tudományos Akadémia Római Történeti Bizottsága elnökségét felhatalmaztam, hogy a római magyar kir. követséggel a nagyméltóságod vezetése alatt álló miniszterium utján közvetlenül levelezhessen a kezelés egyszerüsitésének érdekében.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem nyilvánitását.

Budapest, 1911 január hó 3.

A miniszter helyett:

dr. Pekár Gyula s.k.

államtitkár.

A másolat hiteleül:

Erdélyi László

irodafőtiszt.

érk. 1921. január 22.

98

1921

Kiadatik Áldásy Antal l. t.
biz. előadónak.

Budapest, 1921. január 22.

Balogh
főtitkár

A m.kir. vall.és közokt.miniszternek jelen kelet és ügyszám alatt a m.kir. Külügyminiszter urhoz intézett átiratának másá:

A magyar békeszerződésnek a nemzetgyülés által történt elfogadása folytán előreláthatólag nemsokára az entente-államokkal fennálló ellenséges állapot ténylegesen is megszünik. Előreláthatólag követni fogja ezt az egyes entente-államok által lefoglalt magán-és állami vagyon kérdésének rendezése is, és remélhető, hogy Olaszország, ugy ahogy ezt a római -német tudományos intézetekkel tette, a Római Magyar Történeti Intézet visszaadása elől sem fog elzárkózni, hanem azt a magyar állam tulajdonába visszabocsájtandja.

Az intézet épületében jelenleg, mint ez Nagyméltóságod előtt is ismeretes, a quirináli magyar követség hivatalos helyiségei vannak elhelyezve. Értesülésem szerint a tárgyalások folyamatban vannak ozirárt, hogy az olasz kir. kormány a lefoglalást megszüntetve, az intézetet visszaadja, de ezek a tárgyalások eddig még eredményre nem vezettek.

Elsőrangu nemzeti érdek füzödek ahhoz, hogy a békeszerződés életbelépése után a nemzetközi érintkezések tudományos téren is megindulhanak. Ezen érintkezések felvétele kétségkivül Olaszországban lesz legkönnyebben eszközölhető, amely a háboru előtt is a magyar tudományos kutatásokat lehetőleg megkönnyitette, és amely magyarország iránti rokonszenvének a multban oly sokszor kifeje-

zést adott. A Magyar Tudományos Akadémia Római Történeti Bizottsága legközelebb munkába szándékszik venni az intézet által eszközlendő tudományos kutatások programmját, hogy mihelyt a kellő alkalom kínálkozik, az intézet tudományos működését megkezdhesse.

Az intézet jövő működésének létfeltétele azonban, hogy az intézet épülete a magyar állam tulajdonába ismét visszakerüljön és eredeti rendeltetését szolgálhassa. Tisztelettel kérem Nagyméltóságodat, méltóztassék befolyását Rómában latbevetve, az olasz kir.kormánynál az intézet zárlatának feloldását és a magyar állam tulajdonába való visszaadását nyomatékosan megsürgetni és kieszközölni.

Ezzel kapcsolatban szerencsém van Nagyméltóságod figyelmét még más körülményekre is felhívni.

Az intézet épülete feletti felügyeletet és általában annak gondozását 1915.óta a volt cs.és kir. quirináli nagykövetségi iroda tanácsosa lovag Schwendt eszközölte, aki Olaszországnak a háboruba való belépése után a római spanyol kir.nagykövetséghez osztatott be szolgálattételre s ezen a réven a háboru egész folyása alatt Rómában tartózkodott s jelenleg is ott van. Schwendt ur az egész idő alatt a legnagyobb körültekintéssel és ügybuzgalommal intézte az épület ügyeit és jórészt neki golt köszönhető, hogy az intézet épülete hadicélokra nem foglaltatott le és csak 1918.őszén következett be annak lefoglalása. Azóta az intézet ügyét az olasz kir.kormány által kirendelt zárgondnok kezeli. Amennyiben a tárgyalások az intézet visszaadása iránt ereményrel fognak járni, fel fog merülni az intézet épülete feletti állandó felügyelet kérdése is. Mintha jelenleg Magyarországnak már külön képviselete van

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

BUDAPEST V., BÁLVÁNY-UTCZA 7. SZ.

3725 Pe

CHEQUE- ÉS CLEARINGSZÁMLA A M. KIR. POSTATAKARÉK-PÉNZTÁRNÁL: 16117. SZÁM.
GIROSZÁMLA AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANKNÁL.

Sürgönyczim: "Humus"

Budapest, 1921.január hó 2o.

Magyar Tudományos Akadémia

Budapest.

Van szerencsénk értesiteni, hogy Balogh főtitkár ur főpénztárunk egyszeri elismervénye ellenében - melynek érvénye jelen értesitő levelünk által megszünik - Fekete Gyula ügyvéd ur, Kaposvár, adománya czimén K 1.5oo.--t fizetett le pénztárunknál, mely összeget folyó hó 21.-i értékkel a t. Akadémia folyószámlája javára könyveztük.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

érk. 1921. január 22.

99

1921

Perfektive

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

BUDAPEST V., BÁLVÁNY-UTCZA 7. SZ.

CHEQUE- ÉS CLEARINGSZÁMLA A M. KIR. POSTATAKARÉK-PÉNZTÁRNÁL: 16117. SZÁM.
GIROSZÁMLA AZ OSZTRÁK-MAGYAR BANKNÁL.

Dr.H. 2013 sz.

Budapest, 1921. Január 15.

Nagyméltóságu

Dr. Berzeviczy Albert urnak, mint

a Magyar Tudományos Akadémia elnökének

Budapest. V. Akadémia.

Van szerencsénk szives tudomására hozni, hogy gróf Apponyi Sándor ur, Lengyel a Magyar Tudományos Akadémia javára - a folyó kiadások fedezésére- K 10,000.- azaz Tizezer koronát bocsájtott rendelkezésre, mely összeggel a t. Akadémia folyószámadását folyó hó 17-i értékkel elismertük.-

Egyuttal bátrak vagyunk a fentnevezett gróf ur ő nagyméltóságának azon óhajtását is tolmácsolni, hogy ezen adományáról a nagy nyilvánosság értesitése mellőztessék.-

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET

Ref. 1921: Issues 22.

1000

1921

A M. Tud. Akadémia T. Osztályait és Bizottságait szerencsém van tisztelettel fölkérni, hogy 1920.évi zárszámadásaikat és munkaprogrammjukat lehetőleg f.évi január 31-ig elkészíteni és a Főtitkári Hivatalnak beküldeni méltóztassanak.

Budapest, 1921 január 15.

Balogh
főtitkár

Bizottságnak

101
1921

101
1921

A M.Tud.Akadémia T.Osztályait és Bizottságait szerencsém van tisztelettel felkérni, hogy 1920 évi zárszámadásaikat és munkaprogrammjukat lehetőleg f.évi január 31-ig elkészíteni és a Főtitkári Hivatalnak beküldeni méltóztassanak.

Budapest, 1921 január 15.

Balogh
főtitkár

Az I. osztálynak

12b1

101

12b1

101

Mellékelet az I. Kiadóhivatalhoz

Nagyméltóságu Elnök Ur!

A főtitkári kötelességek teljesítésének megkezdésekor mindenekelőtt a bizottságok jelentéseiből és egyéb adatokból tüzetes megyőződést óhajtottam szerezni Akadémiánknak jelenlegi vagyoni helyzetéről.

Miután ez most már megtörtént, tisztelettel bátorkodom bejelenteni a következőket:

1) korábbi elhatározásomhoz képest a főtitkári fizetést és egyéb javadalmazást nem veszem igénybe;

2) Akadémiánk folyó költségeire a nm. Igazgató Tanács bölcsesége szerint fordítandó felhasználásából Tíz ezer (10.000.) Koronát volt szerencsém a II. Előlitelintézetnél befizetni.

Ennek folytán a f. évi január hó 31-én utalványozott (1350) Egy ezer három száz ötven Koronát a II. Előhitelintézetnek visszafizettem; a főtitkári javadalmazásnak későbbi részletét pedig nem fogom felvenni.

Bátorkodom végül kérni, hogy a fennebbieket a nagy nyilvánosság előtt ne méltóztassék közzé tenni.

Budapest 1921. I. 23.

Mély tisztelettel

Dr Balogh Jenő
főtitkár

Érk. 1921. január 24.

105
1921

Ho

3607

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

*Budapest, 192*1. Január 19.

A Magyar Tudományos Akadémiának

Budapest.

Van szerencsénk értesíteni, hogy az Önök

folyószámláját

a külföldi történeti kutfőgyüjtemények beszerzési ára fejében 1920. évre a Magyar királyi központi állampénztól felvett

K 2,000.-- el

folyó hó 19..-i *értékkel elismertük, ellenben*

értékkel megterheltük.

Teljes tisztelettel

MAGYAR FÖLDHITELINTÉZET.

Franklin-Társulat nyomdája

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

Nagyságos

Váczy János úrnak,

a M. Tud. Akadémia tagjának

Budapest

Szemlőhegy-u. 13.

Hivatalból.

Portómentes.

A M.Tud. Akadémia t.osztályait és bizottsá-

gait szerencsém van tisztelettel felkérni, hogy az 1920

évi működésükről szóló jelentéseket f.évi március 14-

ig méltóztassanak beküldeni a Főtitkári Hivatalhoz.

Budapest, 1921 január 14.

Balogh

főtitkár

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

Nagyságos

Váczy János úrnak,

a M. Tud. Akadémia tagjának

Budapest

Szemlőhegy-u. 13.

Hivatalból.

Portómentes.

A M.Tud.Akadémia t.osztályait szerencsém van tisztelettel fölkérni, hogy a beérkezett pályázatok bírálati jelentéseit f.évi április 1-ig méltóztassanak beküldeni a Főtitkári Hivatalnak.

Budapest, 1921 január 14.

Balogh
főtitkár

Az I. osztálynak.

Budapest 1921, febr. 28

Méltóságos Államtitkár Úr!

Az vett megtisztelő felkérésére szívesen hozzájárulok, hogy a Washingtoni Világ Kiállítás felkért elnökségének megkeresésére szívesen vállalkozom, de egyéb elfoglaltságomra való tekintettel egyelőre biztos terminus megjelölésére nem tudok.

Az iránt örömmel értesülök, hogy a szeptemberben New Yorkban ülésező II. nemzetközi eugenikai congressus akadémiájának is felszólítója, hogy képviseletemre magát hivatalosan a congressusra; arra való-e, hogy a nagy világégés után a népek kiengesztelődésére és különösen a nemzetközi tudományos cooperatio kabát lassan kalandva és, de utban van. A congressus kétoldalas programmot ölel fel, nemcsak a tiszta értelemben vett eugenikai gyakorlati és elméleti részeit, hanem a biologiának és anthropologiának szorosan összefüggő kérdéseit is. Az 3 section közül tulajdonképpen csak a második tartozik eugenikai, az első bio-

logiai kérdésekkel foglalkozik, nevezetesen az át-
örökléstan nagyterjedelmű körével, továbbá
a vér kolloidjainak problémájával és ka-
talízissal; a harmadik sectio pedig egyéren
anthropologiai természetű kérdésekkel van
foglalva, nevezetesen a fajkérdésnek, a mint
az emberi népfajok jellemző testi és szellemi tulaj-
donságai, a fajok differenciálásának vagy inferio-
sításának leírására, a faji tulajdonságok kore-
pe a világtörténelemben, a fajok pathologiá-
ja, a fajok kihalására, vajjon kedvező vagy
kedvezőtlen-e stb. stb.

Úgy vélem, hogy a jelen valutaris viszo-
kat akadémiának nem gondolkodni arra, hogy
magyarok a hódítások folytatásával hogyan köz-
hol valahol kiváltképen képviseltetve vagyok,
hol az politikai szempontból kívánatos volna,
v alig lehetne, hogy akadna ám tagjai köz,
a kik a fent elmondott kérdésekben kompetens,

át. alyasvalaki, a ki hajlandó volna saját költ-
ségén Rio Janeiro utazni s az Akademiát a
congressuson képviselni.

Ennélfogva tisztelettel járulok, mélt.
tasod az Akadémia Nevében azt a jáva-
lat, hogy ügyes, hogy ügyes a congressus veze-
tőségénél angol nyelvben jártas tagnak tet-
a megbízásért, fáradalmainak kifizetése
mellett, hogy a jelentkezési visszonyok lehet-
vagy lenni tetik a hivatalos képviseletért.

Mély tisztelettel

Kénosége hive

L. Lechner Manó

r. tag

Méltóságos

L. Fröhlich Izidor Úrnak,

az Akad. III. osztálya titkárának

Budapesten.

KIR. JÓZSEF MŰEGYETEM
HYDROGÉPEK TANSZÉKE
B B
BÁNKI DONÁT
műegy. nyilv. r. tanár

Budapest, 1921 március 15

Méltóságos

dr. Fröhlich Izidor ur

a magy. tud.Akadémia Osztálytitkára

Budapest

Bátorkodom a tegnapi akadémiai ülésről való elmaradásomat utólag kimenteni.Legnagyobb sajnálatomra azért kellett elmaradnom,mert szigorlatokkal voltam elfoglalva,amelyek a késö esti órákig huzódtak el.

Nagyrabecsülésem kifejezésével,vagyok Méltóságodnak

mély tisztelettel,mindenkor kész hive

Bánki Donát

KIR. JÓZSEF MŰEGYETEM
HYDROGÉPEK TANSZÉKE
BÁNKI DONÁT
műegy. nyilv. r. tanár

Budapest, 1921 február 28

Méltóságos

dr. Fröhlich Izidor ur

a Magy. Tud. Akadémia Osztálytitkára

Budapest.

Mélyen tisztelt Tagtárs ur!

Az Akadémia III osztályának megtisztelö megbizásából van szerencsém a kereskedelemügyi m.kir. Minister ur 40028/II 1921 számu átirata tárgyában a következö tájékoztató jelentést szives elöterjesztés céljából tisztelettel megküldeni.

A Minister ur átirata azt a kérelmet tartalmazza, hogy az Akadémia, amennyiben pénzügyei megengedik, támogatná magyar aviatikai munkák kiadását és tüzne ki évenkint dijat a legjobb aviatikai munka megjutalmazására.

Az Akadémia jelenleg valószinüleg nincsen olyan pénzügyi helyzetben, hogy pénz-értékben számot tevö támogatást nyujthatna és jelentékeny jutalomdijakat tüzhetne ki. Az Akadémia kitüntetéseinek nagy erkölcsi értéke mellett azonban a dij nagysága amugy is háttérbe szorul, miért is a pénzügyi szempont talán nem akadálya annak, hogy az Akadémia a Minister ur propaganda tervezetébe bekapcsolódjék, ha ezt egyébként üdvösnek és kivánatosnak találná.

A munkák, amelyek kiadásának támogatásáról szó van, az átirathoz mellékelt "propaganda-kivonat"-ban vannak felsorolva. A sorozat 8 szakkönyvböl és 1 évkönyvböl áll, amelyeket a magyar aviatika legkiválóbb emberei irnának meg. A felsorolt könyvek egy teljes aviatikai szakmunkának többé-kevésbé önálló fejezetei.

Aviatikai munkákban a külföldi szakirodalom bövelkedik. Ezek a munkák azonban általában, de különösen amelyek a repülögép-szerkezetekre vo-

natkoznak, ezeknek rohamos fejlödése következtében csakhamar elavultak. Ámbár ma már a feltalálók lázas munkáját nagy részben a nyugodtabb mérnöki tevékenység váltotta fel, még is kérdéses, vajjon elérkezett é már a csendes fejlödési folyamat, amely a szakmunkák huzamosabb életben maradását biztosithatná. A külföld gazdag irodalma uj kiadásokkal és uj munkákkal nyomon követheti a fejlödést; mi azonban, kik, ilyen kedvezö helyzetben nem vagyunk, csak igazán értékes, lehetöleg maradandó becsü munkákat jelentethetünk meg, amit elözetes szigoru kritikával kell megállapitanunk.

Egyébként az Akadémia csak hü marad eddigi gyakorlatához, ha a nagy közgazdasági jelentöségünek igérkezö aviatika tárgykörébe tartozó szakmunkák támogatására, azoknak egyenkinti elbirálását magának fenntartva, készségesen vállalkozik.

Ami a Minister ur kérésének második részét illeti, hogy az Akadémia a legjobb aviatikai munka megjutalmazására évenkint dijat tüzne ki, véleményem szerint az Akadémia nem adhat igenlö választ. Az ilyen természetü pályázatot tárgytalanná teszi az a körülmény, hogy nemcsak aviatikai-, de az egész müszaki irodalmunk sem oly gazdag, hogy évenkint, de akár több éven át is, az Akadémia jutalmára számot tartó dolgozatra kilátást nyujthatna.

Ugyancsak teljesithetlennek látom ~~annak~~ azt, a propaganda-kivonatban kifejezett kérel~~emnek~~ met, is, hogy az Akadémia egy, az aviatika körébe vágó tudományos jutalom-dijat tüzne ki, mert az aviatika, akárcsak a vasut, a gözhajó vagy az automobil, fejlödése mai fokán már a mühelyekben és szerkesztö-irodákban éli életét, melynek problémáit ennek eleven lüktetésétöl távol álló theoretikus tudósok nem vethetik fel.

Méltóságodnak mély tiszteletem kifejezésével, vagyok

kész szolgája

Bánki Dónát

Levelező Tag.

KIR. JÓZSEF MŰEGYETEM
HYDROGÉPEK TANSZÉKE

BÁNKI DONÁT
műegy. nyilv. r. tanár

Budapest, ...

Kereskedelemügyi m.kir.Minister.

40028 szám
II/szf.-1921.

Tárgy: Az aviatikai szakirodalom pártolása tgyban a Magyar Tudományos Akadémia által.

A Magyar Tudományos Akadémia III.Osztályának,

Budapest.

Méltóságos Elnök Ur!

Légiforgalmi szakosztályom kezdeményezésére egy széleskörü aviatikai propagandára határoztam el magam,mely azt a célt óhajtja szolgálni,hogy az aviatikai tudományágat,mely Magyarországon eddig minimális jelentőségü volt,ugy a nagyközönség,mint a szakkörök felkarolják. A propaganda-tervezet kivonatát van szerencsém mellékletben idecsatolni. Meg vagyok róla győződve,hogy a magyar tudományos aviatikai szakirodalomnak,kapcsolatban a gyakorlati aviatika nagymérvü fejlődésével,már a közeljövőben is óriási szerepe lesz. Hogy ennek a szakirodalomnak alapjait lerakhassuk,tisztelettel kérem a Magyar Tudományos Akadémiát a keresztülvitelben való közremüködésre,mert különösen meg vagyok győződve arról is,hogy a Méltóságod bölcs vezetése alatt álló III.osztály,mely Magyarország legnevesebb természettudósaiból áll és igy leginkább van hivatva a technika legmodernebb vivmányainak magyarázására,propagálására és igy a magyar tudományos aviatikai irodalom megalapozására, nem fog elzárkozni az alól,hogy megcsonkitott Hazánk nagyrahivatottságát a külföld előtt azzal is dokumentálhassa,hogy a külföldön annyira felkarolt aviatikát nálunk is féltve őrzött szeretettel és tudományos rákészültséggel müveli.

./.

Sajnos,mi magyarok ezen a téren még a kezdet kezdetén vagyunk. Magyar tudományos és szakirodalom egyáltalán nincs az aviatikai téren,mely utmutató és vezető volna a gyakorlati munkásságban, mely a közönség jelenleg oly csekély érdeklődését az aviatika iránt felkeltené. Mint a mellékelt propaganda-kivonat mutatja,szakosztályom több tudományos munkának a megiratását tüzte ki feladatául,de ezen munkáknak csak akkor lesz meg a kellő értéke,ha a Magyar Tudományos Akadémia a maga nagy tudományos tekintélyével mögötte áll. Azért kérem Méltóságodat,hasson oda az osztály körében,hogy amennyiben az Akadémia pénzügyei megengedik,támogassa az Akadémia magyar aviatikai munkák kiadatását,és a többi tudományos pályázatok mellett,tüzzön ki évenként dijat a legjobb aviatikai munka megjutalmazására.

Kérem Méltóságodat,hogy ezen kérelmemet és a mellékelt propaganda-tervezetet az esztály legközelebbi gyülésén előterjeszteni s a remélhető kedvező eredményről engemet értesiteni kegyeskedjék.

Legyen szabad tisztelettel megjegyeznem,hogy a szakosztályom kiadásában megjelent „Aviatikai Szótár"-t már két példányban az Akadémiának megküldöttem,s a szintén a szakosztály kiadásában havonkint megjelenő „Aviatikai Tudósitó"-t ezentúl küldeni fogom.

Fogadja Méltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánitását.

1 melléklet.

Budapest,1921.évi január hó 17-én.

A minister helyett:

Pór

államtitkár.

Kereskedelemügyi m.kir.Ministerium
II.osztálya
Légiforgalmi szakosztály.

J e g y z ő k ö n y v k i n o n a t .

A szakosztály a magyar légiforgalom megismertetése,propagálása és intenzivebbé tétele céljából az „Aero Szövetség" és a „Magyar Aeroforgalmi R.T." kiküldötteinek bevonásával értekezletet tartott 1920 dec.22-én,amelyen a következőket határozta el:

a./ Szakkönyvek megiratása.

1./ Motortan
2./ Repülőgéptan
3./ Aerologia
4./ A repülés története
5./ A léghajózás története
6./ Fotografia és kartografia
7./ Radió-tan
8./ Aerodynamia
9./ Évkönyv.

E könyvek megirására felkéri a magyar aviatika legkiválóbb embereit.

b./ Egy szaklap meginditása. A szaklap valószinüleg az „Aero" lesz,Dr.Massány Ernő szerkesztésében.

c./ A magyarországi ifjusági lapok irányitása és anyaggal való ellátása. A lapok: „Magyar Cserkész", „Zászlónk", „Erő", „Ezermester", „Technikus".

d./ Propaganda céljából egy kegyeleti mü megiratása a repülés szolgálatában elhunyt repülőkről, és az ifjuság részére egy Verne-stilusu ifjusági regény megiratása.

e./ Élénkebb propagandát fog kifejteni ugy az ifjuság,mint a szakkörök és a társadalom minden rétegének körében. E célból:

1./ Ismételten pályázatot fog hirdetni olyan aviatikai olvasmányok megiratására,amelyek az ifjusági könyvekben és iskolai olvasó könyvekben elhelyezhetők.

2./ A középiskolai fizikai könyveket ki fogja bővittetni egy

aviatikai résszel és ennek a megirására felkéri Toborffy Zoltán középiskolai tanárt.

3./ Kurzusok tartása.

4./ Oktató könyvek megiratása

5./ Előadások tartása,még pedig ifjuságí szakkörök és középosztály részére,valamint vidéken is,még pedig a falusiak részére.

6./ Oktató filmek készitése.

7./ Mozgófényképdarabok iratása.

8./ Gyermekjátékpályázat hirdetése az aviatika köréből.

9./ Felkérni a Magyar Tudományos Akadémia III.Osztályát egy,az aviatika körébe vágó tudományos jutalom-dij kitüzésére.

Az ügyosztály ugy az előadások megtartására külön szakértőket kért fel,valamint a propaganda ügyek vezetésére is külön megbizottat állit,valamint havonkint egy „Aviatikai Tudósitó"-t jelentet meg, és a kiadásában megjelent „Aviatikai Szótár"-t még ebben a hónapban szétküldte.

Budapest,1921.évi jannár hó 17.-én.

légiforgalmi szakosztályfőnök.

Kereskedelemügyi m.kir.Minister.

40028 szám.
II/szf.-1921.

A Magyar Tudományos Akadémia Főtitkárának,

Budapest.

Nagyméltóságu Főtitkár Ur!

Tisztelettel kérem Nagyméltóságodat, hogy a mellékelt jegyzőkönyv-kivonatot és átiratot a Magyar Tudományos Akadémia III. osztályának elnökségéhez továbbitani kegyeskedjék.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánitását.

2 mellékelet.

Budapest, 1921.évi január hó 17-én.

A minister helyett:

Pauer
államtitkár.

108

1921.

Ek. jan. 25.

A tisztelt III. osztálynak
kiadom a mellékletet

Budapest 1921. jan. 25.

Balogh
főtörkár

Átvettem · 1921. I. 27.

Fröhlich.

MTA KÖNYVTÁRA
BUDAPEST
KÉZIRATTÁR

AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1921

FOLYTATÁSA KÖVETKEZIK